

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 174 (XVIII) — Nr. 110

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 6 februarie 2006

SUMAR

	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 671 din 15 decembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură civilă	2-3		
Decizia nr. 673 din 15 decembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	4-5		
Decizia nr. 677 din 15 decembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 134 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale	5-7		
		Decizia nr. 678 din 15 decembrie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 alin. (2) și (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989	7-8
		HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
		1.877/2005. — Hotărâre pentru aprobarea Planului național de acțiune privind schimbările climatice (PNASC)	9-64

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 671**

din 15 decembrie 2005

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403
din Codul de procedură civilă**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Blind Romana Construcții Blindaje Import” — S.R.L. în Dosarul nr. 1.052/2005 al Tribunalului Dâmbovița — Secția civilă și Alexandra Marielise Scărlătescu, Marie Jane Cristiana Scărlătescu, Pavel Scărlătescu, Adrian Marius Dumitrescu și Florin Pavel Dumitrescu în Dosarul nr. 7.713/2005 al Judecătoria Sectorului 4 București.

La apelul nominal răspunde Floarea Constantinescu, lipsă fiind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 599D/2005 și nr. 677D/2005 au conținut parțial identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Partea prezentă este de acord cu conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 677D/2005 la Dosarul nr. 599D/2005, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, partea prezentă solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, arată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură civilă este neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 28 iunie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 1.052/2005, **Tribunalul Dâmbovița — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de

Societatea Comercială „Blind Romana Construcții Blindaje Import” — S.R.L., într-o cauză ce are ca obiect soluționarea unui recurs civil.

Prin Încheierea din 16 august 2005 pronunțată în Dosarul nr. 7.713/2005, **Judecătoria Sectorului 4 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Alexandra Marielise Scărlătescu, Marie Jane Cristiana Scărlătescu, Pavel Scărlătescu, Adrian Marius Dumitrescu și Florin Pavel Dumitrescu într-o cauză ce are ca obiect o contestație la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin că textul de lege criticat, prin faptul că oferă debitorului posibilitatea de a solicita, atunci când există urgență, suspendarea executării silite pe cale de ordonanță președințială, determină o situație de inegalitate juridică în proces, contravenindu-se prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție. De asemenea, arată că textul de lege criticat înfrânge și prevederile art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală, deoarece creditorul nu mai poate să-și valorifice dreptul său într-un termen rezonabil. În continuare se arată că dispozițiile art. 403 alin. 4 încalcă prevederile art. 44 și 135 din Constituție, deoarece sintagma „cazuri urgente” nu este concretizată cât mai mult posibil, „pentru a restrânge câmpul de manevră al celor de rea-credință în tergiversarea executării hotărârilor judecătorești”.

Judecătoria Sectorului 4 București, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, arată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură civilă este neîntemeiată.

Tribunalul Dâmbovița — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, arată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură civilă este neîntemeiată.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 403 din Codul de procedură civilă. Alineatul 4 al acestui articol a fost modificat prin Legea nr. 219/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 14 iulie 2005. Textul art. 403 are următorul cuprins:

— Art. 403: *„Până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauciune în cuantumul fixat de instanță, în afară de cazul în care legea dispune altfel.*

Dacă bunurile urmărite sunt supuse stricăciunii, pieirii sau deprecierei, se va suspenda numai distribuirea prețului.

Asupra cererii de suspendare formulate potrivit alin. 1 și 2 instanța, în toate cazurile, se pronunță prin încheiere, care poate fi atacată cu recurs, în mod separat.

În cazuri urgente, dacă s-a plătit cauciunea, președintele instanței poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare de către instanță. Încheierea nu este supusă nici unei căi de atac. Cauciunea care trebuie depusă este în cuantum de 10% din valoarea obiectului cererii sau de

5 milioane lei pentru cererile neevaluabile în bani. Cauciunea depusă este deductibilă din cauciunea stabilită de instanță, dacă este cazul.“

În susținerea neconstituționalității acestor texte de lege, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (3) referitoare la accesul liber la justiție, ale art. 44 referitoare la dreptul de proprietate privată și ale art. 135 referitoare la economia României.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse examenului de constituționalitate prin raportare la aceleași texte din Constituție. Astfel, prin Decizia nr. 430 din 13 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 916 din 13 octombrie 2005, instanța de contencios constituțional a statuat că dispozițiile art. 403 din Codul de procedură civilă nu contravin prevederilor art. 16 și 44 din Constituție, iar prin Decizia nr. 579 din 3 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.113 din 9 decembrie 2005, s-a statuat că dispozițiile de lege criticate nu contravin prevederilor art. 21 din Constituție.

În ceea ce privește critica potrivit căreia sintagma *„cazuri urgente“*, prevăzută la alin. 4 al art. 403 din Codul de procedură civilă, nu este concretizată cât mai mult posibil, pentru a restrânge câmpul de manevră al celor de rea-credință în tergiversarea executării hotărârilor judecătorești, Curtea constată că lăsarea la aprecierea instanței a urgenței cazurilor când se poate dispune suspendarea provizorie a executării reprezintă o consecință a rolului activ al judecătorului și o măsură de eficacitate a actului de justiție, deoarece judecătorul este mai bine plasat să aprecieze, în funcție de elementele concrete ale cauzei deduse judecății, necesitatea suspendării executării, cu respectarea celorlalte cerințe impuse de lege.

Curtea constată că soluțiile adoptate și argumentele ce au stat la baza acestora se mențin și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 403 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Blind Romana Construcții Blindaje Import” — S.R.L. în Dosarul nr. 1.052/2005 al Tribunalului Dâmbovița — Secția civilă și Alexandra Marielise Scărlătescu, Marie Jane Cristiana Scărlătescu, Pavel Scărlătescu, Adrian Marius Dumitrescu și Florin Pavel Dumitrescu în Dosarul nr. 7.713/2005 al Judecătoriei Sectorului 4 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 decembrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 673

din 15 decembrie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1)
din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004

Ioan Vida	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Consiliul Județean Argeș în Dosarul nr. 3.416/Caf/2005 al Tribunalului Argeș — Secția civilă — Complet specializat contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 649D/2005. La apelul nominal în acest dosar sunt prezenți autorul excepției, prin consilier juridic Carmen Săcășan, precum și Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, prin consilier juridic Ștefania Stan. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor, având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate.

Părțile prezente nu se opun conexării dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea cauzelor.

În temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, Curtea dispune conexarea Dosarului nr. 649D/2005 la Dosarul nr. 618D/2005, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul autorului excepției solicită admiterea acesteia, arătând că textul legal criticat contravine dispozițiilor art. 21 din Constituție, deoarece, potrivit reglementării cuprinse în acest text, adresarea plângerii prealabile autorității publice care a emis actul reprezintă singura condiție necesară și suficientă de admisibilitate a cererii de suspendare a executării actului administrativ, până la soluținarea pe fond a litigiului. Astfel, în această perioadă autoritatea publică care a emis actul nu poate pune în executare actul emis și nici nu se poate adresa instanțelor judecătorești pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Reprezentantul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului solicită, de asemenea, admiterea excepției, pentru aceleași motive care au fost invocate de autorul excepției. În susținere depune note scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției, ca nefondată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 29 iunie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 2.196/COM/2005, și prin Încheierea din 4 iulie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 3.416/Caf/2005, **Curtea de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ și Tribunalul Argeș — Secția civilă — Complet specializat contencios administrativ și fiscal au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.**

Excepțiile au fost ridicate de Consiliul Județean Argeș și Autoritatea Rutieră Română — ARR.

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate autorii acestora susțin că textul legal atacat încalcă dreptul la un proces echitabil și la soluținarea acestuia într-un termen rezonabil, în sensul că prin aplicarea acestor dispoziții s-ar crea prejudiciu majore interesului județean, respectiv activității de transport județean, afectând totodată și activitatea de transport local, cu consecințe nefaste la nivel județean. Se mai susține că autoritatea publică emitentă a unui act administrativ suspendat nu are posibilitatea de a acționa în justiție pentru a-și susține actul administrativ emis și de a înlătura efectele suspendării. În opinia autorilor excepției, după obținerea suspendării unui act administrativ persoana care se pretinde a fi vătămată într-un drept al său poate să nu mai formuleze o cerere pe fondul cauzei, interesul acesteia fiind satisfăcut, iar actul administrativ rămânând suspendat pe termen nelimitat.

Instanțele de judecată consideră excepțiile neîntemeiate, întrucât suspendarea executării actului administrativ reprezintă o procedură necontencioasă, în care nu se discută fondul cauzei.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază excepția ca neîntemeiată.

Avocatul Poporului arată că prevederile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Excepția are ca obiect prevederile art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, prevederi ce au următoarea redactare: „În cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente, o dată cu sesizarea, în condițiile art. 7, a autorității publice care a emis actul, persoana vătămată poate să ceară instanței competente să dispună suspendarea executării actului administrativ până la pronunțarea instanței de fond.”

Textul constituțional invocat este cel al art. 21 privind accesul liber la justiție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată pentru considerentele ce urmează:

Prevederile legale criticate dau posibilitatea persoanei vătămate de o autoritate publică printr-un act administrativ de a solicita și de a obține suspendarea executării actului administrativ până la pronunțarea instanței de fond. Chiar dacă soluționarea cererii de suspendare a executării actului administrativ se poate realiza pe cale separată, aceasta se justifică prin urgența și caracterul provizoriu al măsurii de suspendare a executării actului contestat, cerințe pe care le apreciază instanța. Această măsură nu are nici o influență asupra soluționării fondului cauzei. De altfel, Codul de procedură civilă prevede și în alte materii posibilitatea încuviințării de către instanță a unor măsuri vremelnice, în cazuri urgente, cum ar fi, de exemplu, art. 581 referitor la ordonanța președințială.

Așadar, soluționarea de către instanță a cererii de suspendare a executării actului administrativ nu este de natură să încalce accesul liber la justiție, prevederea legală criticată fiind în acord cu dispozițiile art. 129 din Constituție, referitoare la folosirea căilor de atac, deoarece părțile le pot exercita în condițiile legii, stabilirea lor fiind de competența legiuitorului și nu de nivelul Constituției.

Astfel, potrivit art. 14 alin. (4) din Legea nr. 554/2004, încheierea sau, după caz, sentința prin care se pronunță suspendarea poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunțare. De asemenea, dispozițiile generale ale Codului de procedură civilă, și anume art. 299, prevăd că „Hotărârile date fără drept de apel [...] sunt supuse recursului”, dispoziții la care fac trimitere, de altfel, prevederile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, conform cărora: „Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Codului de procedură civilă, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de autoritate dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte, precum și cu procedura reglementată de prezenta lege. Compatibilitatea aplicării unor norme ale Codului de procedură civilă se stabilește de instanță, cu prilejul soluționării excepțiilor.”

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Consiliul Județean Argeș în Dosarul nr. 3.416/Caf/2005 al Tribunalului Argeș — Secția civilă — Complet specializat contencios administrativ și fiscal și de Autoritatea Rutieră Română — ARR în Dosarul nr. 2.196/COM/2005 al Curții de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 decembrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 677

din 15 decembrie 2005

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 134 alin. (1)
din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător

Ion Predescu	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 134 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, excepție ridicată de

Societatea Comercială „Romarta Steilmann” — S.A. din București în Dosarul nr. 4.364/2005 al Tribunalului București — Secția a VI-a comercială.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 8 septembrie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 4.364/2005, **Tribunalul București — Secția a VI-a comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 133 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale — devenit, ca urmare a modificării legii și renumerotării textelor, art. 134 alin. (1)**. Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Romarta Steilmann” — S.A. din București într-o cauză comercială având ca obiect soluționarea unei cereri a autorului excepției, de suspendare a executării unei hotărâri a Adunării generale a acționarilor, pe calea ordonanței președințiale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale criticate creează o situație discriminatorie, în care unii asociați pot să se sustragă de la obligațiile asumate prin contractul de societate, astfel că egalitatea dintre membrii societății comerciale dispăre. De asemenea, susține că prevederile legale criticate contravin și art. 135 alin. (1) din Constituție, nefiind compatibile cu economia de piață, în care libertatea agenților economici primează.

Tribunalul București — Secția a VI-a comercială și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile legale criticate nu contravin Constituției, ci, dimpotrivă, prin această reglementare s-a urmărit apărarea intereselor asociațiilor și ale societății, urmare a adoptării unor hotărâri ale adunării generale a asociațiilor, cu încălcarea dispozițiilor imperative ale Legii nr. 31/1990, și care s-ar dovedi ca fiind nelegale în cadrul unei acțiuni în anulare, în temeiul art. 132 alin. (2) din Legea societăților comerciale.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a comunica punctul lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată, întrucât principiul egalității în fața legii implică instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, astfel încât un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional. Nu este contrară acestui principiu instituirea unor reguli speciale, cât timp acestea asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile legale criticate nu contravin principiului egalității în fața legii și nici nu încalcă prevederile art. 135 din Constituție, întrucât

instituirea dreptului acționarilor care nu sunt de acord cu hotărârile luate de adunarea generală de a se retrage din societate constituie, dimpotrivă, un mijloc prin care statul își îndeplinește obligația de a asigura libertatea comerțului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat Curții Constituționale punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 134 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, modificate prin Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003.

Textul de lege atacat are următorul conținut: *„Acționarii care nu sunt de acord cu hotărârile luate de adunarea generală cu privire la schimbarea obiectului principal de activitate, la mutarea sediului sau la forma societății au dreptul de a se retrage din societate și de a obține de la societate contravaloarea acțiunilor pe care le posedă, la valoarea medie determinată de către un expert autorizat, prin folosirea a cel puțin două metode de evaluare recunoscute de standardele europene de evaluare (EVS).”*

Autorul excepției susține că dispozițiile legale atacate contravin următoarelor prevederi din Constituția României: art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 135 privind economia de piață.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra dispozițiilor art. 134 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, prin raportare la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 247 din 10 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 27 iunie 2005, constatând că acestea sunt constituționale. Întrucât nu au intervenit elemente noi, care să justifice schimbarea jurisprudenței Curții, considerentele și soluția acestei decizii rămân valabile și în prezenta cauză.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 135 din Constituție, Curtea constată că, prin instituirea dreptului acționarilor de a se retrage din societatea comercială în cazul în care nu sunt de acord cu hotărârile adunării generale a asociațiilor referitoare la forma, obiectul principal de activitate sau sediul societății, nu se încalcă principiile economiei de piață. Dimpotrivă, dispoziția legală dă expresie principiului libertății comerțului, precum și principiului libertății contractuale, fiind, din această

perspectivă, firesc, ca atunci când acționarii nu sunt de activitate sau sediul — să aibă posibilitatea de a se acord cu modificarea elementelor esențiale ale actului retrace din societate, întrucât voința lor individuală nu mai constitutiv — cum sunt forma, obiectul principal de coincide cu voința societății.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 134 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, excepție ridicată de Societatea Comercială Romarta Steilmann — S.A. din București în Dosarul nr. 4.364/2005 al Tribunalului București — Secția a VI-a comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 decembrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 678

din 15 decembrie 2005

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 alin. (2) și (3)
din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv
în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Irina Loredana Lăpădat	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 13 septembrie 2005, pronunțată în Dosarul nr. 524/2005, **Judecătoria Sinaia a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 alin. (2) și (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Alexandru Staicu și Silvia Staicu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, se arată, în esență, că textul de lege criticat restrânge dreptul chiriașului de a obține despăgubiri pentru sporul de valoare adus imobilelor cu destinația de locuință, prin îmbunătățirile necesare și utile, imobile restituite fostului proprietar în condițiile Legii nr. 10/2001, fiind încălcate dispozițiile art. 16 alin. (1) și (2) și ale art. 53 din Constituție. Se mai susține că obligația de despăgubire a chiriașului ar trebui să incumbe exclusiv persoanei îndreptățite la restituirea imobilului, indiferent dacă imobilul a fost preluat cu sau fără titlu valabil, iar nu statului sau unității deținătoare.

Judecătoria Sinaia apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată în acest sens că prevederile art. 48 alin. (2) și (3) din Legea nr. 10/2001 sunt în conformitate cu dispozițiile art. 44 din Constituție, referitoare la ocrotirea proprietății private, și nu

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 alin. (2) și (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Alexandru Staicu și Silvia Staicu în Dosarul nr. 524/2005 al Judecătoriei Sinaia.

La apelul nominal răspunde partea Casimir Gabriel Drăgan, prin avocat, lipsind celelalte părți. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Partea Casimir Gabriel Drăgan, prin avocat, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale. Depune concluzii scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată.

reprezintă o îmbogățire fără just temei a persoanei îndreptățite la restituirea imobilului.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, susținerile părții prezente, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2) și ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției, așa cum rezultă din încheierea de sesizare și din motivarea acesteia, îl reprezintă prevederile art. 48 alin. (2) și (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, potrivit căroră: „(2) *În cazul în care imobilul care se restituie a fost preluat cu titlu valabil, obligația*

de despăgubire prevăzută la alin. (1) revine persoanei îndreptățite.

(3) *În cazul în care imobilul care se restituie a fost preluat fără titlu valabil, obligația de despăgubire revine statului sau unității deținătoare.*“

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) și (2), referitoare la egalitatea în fața legii și a autorităților publice, și în art. 53, privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile legale criticate nu contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, fiind justificată opțiunea legiuitorului de a institui destinatari diferiți ai obligației de despăgubire, în funcție de situația juridică distinctă a imobilelor ce se restituie, respectiv de împrejurarea preluării imobilului cu sau fără titlu. Sub acest aspect, Curtea Constituțională a reținut în mod constant că principiul constituțional al egalității în drepturi nu are semnificația unei uniformități de tratament juridic, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 53 din Constituție, referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, prin Decizia nr. 351 din 21 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 8 noiembrie 2004, examinând constituționalitatea prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, devenit art. 48 alin. (3), Curtea a respins excepția de neconstituționalitate, pentru considerentele acolo reținute.

Întrucât în prezenta cauză nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea jurisprudenței Curții, cele statuate prin decizia menționată își păstrează valabilitatea.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 alin. (2) și (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Alexandru Staicu și Silvia Staicu în Dosarul nr. 524/2005 al Judecătoriei Sinaia.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 decembrie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Lăpădat

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE pentru aprobarea Planului național de acțiune privind schimbările climatice (PNASC)

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Planul național de acțiune privind schimbările climatice (PNASC), prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul mediului și gospodăririi apelor,

Sulfina Barbu

p. Ministrul administrației și internelor,

Paul Victor Dobre,

secretar de stat

p. Ministrul agriculturii,
pădurilor și dezvoltării rurale,

Nicolae Flaviu Lazin,

secretar de stat

Ministrul economiei și comerțului,

Codruț Ioan Șereș

Ministrul transporturilor,
construcțiilor și turismului,

Gheorghe Dobre

Ministrul finanțelor publice,

Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu

București, 22 decembrie 2005.

Nr. 1.877.

**PLANUL NAȚIONAL
de acțiune privind schimbările climatice (PNASC)**

Abrevieri

AA – Cantitatea Atribuită
AAU – Unitate a Cantității Atribuite
AFM – Administrația Fondului de Mediu
ANPM – Agenția Națională pentru Protecția Mediului
ANM – Administrația Națională de Meteorologie
ANRE – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
APCCE – Plan de Acțiune privind Schimbările Climatice și Educație
APM – Agenția pentru Protecția Mediului
ARPM – Agenția Regională de Protecție a Mediului
ARCE – Agenția Română pentru Conservarea Energiei
CDM – Mecanism de Dezvoltare Curată
CS – State Candidate la aderare
CET – Centrale Electrice și de Termoficare
CG – Certificate Verzi
CNSC – Comisia Națională pentru Schimbări Climatice
EA – Agenția Europeană de Acreditare
ERU – Unitate de Reducere a Emisiilor
ETS UE – Schema UE de comercializare a emisiilor
GHG – Gaze cu efect de seră
GIS – Schemă verde de investiții
ICAS - Institutul de Cercetării și Amenajări Silvice
ICIM – Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Mediului - ICIM București
ICPA – Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie
INS – Institutul Național de Statistică
ISPE - Institutul de Studii și Proiectări Energetice
IEE – Energie inteligentă pentru Europa (Program)
IPPC – Prevenirea și Controlul Integrat al Poluării
JI – Implementare în Comun
KP – Protocolul de la Kyoto
LULUCF – Utilizarea terenurilor, Schimbarea utilizării terenurilor și Silvicultură
MAI – Ministerul Administrației și Internelor
MAPDR – Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale
MEC – Ministerul Economiei și Comerțului
MEdC – Ministerul Educației și Cercetării
MMGA – Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor
MRG – Ghid de Monitorizare și Raportare
MRV – monitorizare, raportare, verificare
MTCT – Ministerul Transportului, Construcțiilor și Turismului
NAP – Plan Național de Alocare
PIN – Document de prezentare inițială a proiectului JI
PNASC – Planul Național de Acțiune privind Schimbările Climatice
RENAR – Asociația Română de Acreditare
RES – Surse de energie regenerabilă
SCA - sub-comitet în domeniul adaptării în cadrul CNSC
SNSC – Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice
TGC – Certificate Verzi Tranzacționabile
UNFCCC – Convenția-cadru a Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice
UNCCD – Convenția Națiunilor Unite privind Combaterea Deșertificării
UNCBD – Convenția Națiunilor Unite privind Conservarea Diversității Biologice

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

Partea I – Fundamentarea PNASC

1 Strategia Națională privind Schimbările Climatice

Guvernul României a adoptat, în iulie 2005, prin Hotărârea Guvernului nr. 645/2005 prima Strategie Națională privind Schimbările Climatice (SNSC). Cu ajutorul acestei Strategii, România face primii pași în direcția unui efort național concentrat și coordonat pentru implementarea politicilor din acest domeniu în perioada 2005-2007, în vederea limitării emisiilor de gaze cu efect de seră și a pregătirii măsurilor de adaptare la efectele posibile ale schimbărilor climatice.

Conform prevederilor din SNSC, s-a elaborat Planul național de acțiune privind schimbările climatice (PNASC) care include acțiunile concrete menite să asigure îndeplinirea obiectivelor generale și specifice prezentate în SNSC, ce vor fi dezvoltate în România, în perioada 2005-2007.

2 Planul Național de Acțiune privind Schimbările Climatice

PNASC este principalul instrument de implementare a SNSC și stabilește modul în care se vor raporta progresele realizate în implementare. PNASC desemnează sarcini și responsabilități pentru fiecare instituție implicată și identifică actorii principali pentru fiecare acțiune specifică și sarcină aferentă. PNASC prevede termene clare pentru acțiunile ce urmează să fie întreprinse și identifică potențialele surse de finanțare a acțiunilor specifice.

Similar cu SNSC, PNASC a fost elaborat sub coordonarea Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA) de către consultanți români și străini cu contribuția principalilor factori interesați, cum ar fi: ministere, institute de cercetări, agenții, sectorul privat, ONG-uri și experți în domeniu, în cadrul unui proiect de asistență tehnică finanțat de Agenția Daneză pentru Protecția Mediului. Participarea tuturor factorilor interesați a avut o importanță vitală în elaborarea PNASC, deoarece angajamentul părților responsabile cu implementarea viitoare a acestuia este esențial.

3 Privire generală asupra PNASC

PNASC este compus din două părți: Partea I – Fundamentarea PNASC și Partea a II-a – Detalierea acțiunilor ce vor fi întreprinse în cadrul PNASC. În prima parte sunt prezentate considerentele generale ce au stat la baza elaborării documentului, modul de lucru și graficul de timp pentru implementarea acestuia și monitorizarea și actualizarea PNASC. În același timp, partea I cuprinde structura fișelor de acțiune și prezentarea tuturor acțiunilor incluse în PNASC.

Partea a doua a PNASC prezintă detaliat acțiunile dezvoltate în urma întâlnirilor celor 4 Grupuri de lucru înființate pentru elaborarea acestui document. Grupurile de lucru au avut ca teme principale: Cerințele generale de raportare și inventarul național de emisii de GHG (Grupul 1); Mecanismele „Implementare în comun” (JI) și „Schema de investiții verzi-GIS” (Grupul 2); EU ETS (Directiva 2003/87/CE), politici și măsuri pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (Grupul 3); adaptarea la efectele schimbărilor climatice, conștientizare, educație și participarea publicului (Grupul 4). La începutul părții a II-a sunt prezentate și cele 2 acțiuni intersectoriale: modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1275/1996 privind înființarea și functionarea Comisiei Naționale pentru Schimbări Climatice și întărirea capacității instituționale la nivelul structurilor administrației publice implicate în implementarea PNASC.

4 Grafic de timp pentru implementarea PNASC

Implementarea PNASC se va realiza până la sfârșitul anului 2007 (în conformitate cu acțiunile prezentate în Partea a II-a) ținând seama de obligațiile asumate de România prin Legea 24/1994 pentru ratificarea Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice (UNFCCC) și

Legea 3/2001 pentru ratificarea Protocolului de la Kyoto (KP) și a celor asumate în procesul de integrare a României în Uniunea Europeană. La evaluarea efectelor preconizate ale PNASC, a fost abordată o perspectivă mai îndelungată, respectiv până la sfârșitul primei perioade de angajament a KP, în 2012.

5 Monitorizarea și actualizarea PNASC

Monitorizarea progreselor implementării

MMGA va face public, anual, un raport cu privire la stadiul implementării PNASC. Rezultatele monitorizării progreselor implementării vor fi aduse la cunoștința membrilor Comisiei Naționale pentru Schimbări Climatice (CNSC).

Actualizarea PNASC

PNASC este un instrument dinamic ce va fi actualizat periodic împreună cu SNSC, pentru a optimiza deciziile privind politicile și măsurile din domeniul schimbărilor climatice, astfel încât acesta să se adapteze la evoluția economică a României. Ambele documente vor fi actualizate în 2007, înainte de începerea primei perioade de angajament prevăzute de KP, 2008-2012.

6 Structura fișelor de acțiune

Acțiunile detaliate prezentate în partea a II-a a PNASC au fost elaborate pe baza unui format standard al fișelor de acțiuni pentru toate grupurile de lucru înființate pentru elaborarea PNASC. Structura fișelor de acțiuni este următoarea:

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii.
2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune.
3. Descrierea acțiunii.
4. Instituția/instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii.
5. Termenul/termenele de implementare a acțiunii.
6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii.
7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii.

7 Lista fișelor de acțiune

Fișele de acțiune detaliate sunt prezentate în partea a II-a a PNASC și structurate pe 7 capitole, după cum urmează:

Capitolul 1 Aspecte intersectoriale

Acțiunea 1.1 – Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1275/1996 privind înființarea CNSC

Acțiunea 1.2 – Întărirea capacității instituționale în administrația publică

Capitolul 2 Obligații privind raportarea la nivel internațional

Acțiunea 2.1 – Îmbunătățirea Sistemului Național de estimare a emisiilor de GHG

Acțiunea 2.1.1 – Elaborarea și aprobarea procedurii specifice pentru realizarea inventarului național al emisiilor de GHG

Acțiunea 2.1.2 – Realizarea anuală și transmiterea la termen a inventarului național al emisiilor de GHG

Acțiunea 2.1.3 – Stabilirea unor factori de emisie și parametri naționali și a unor metode naționale specifice de estimare a emisiilor de GHG provenite din diferite activități

Acțiunea 2.2 – Înființarea Registrului Național

Acțiunea 2.3 – Elaborarea celei de-a Patra Comunicari Naționale a României la Secretariatul UNFCCC și transmiterea la Secretariatul UNFCCC

Acțiunea 2.4 – Întocmirea Raportului din 2005 privind Progresele Demonstrabile realizate în implementarea Protocolului de la Kyoto și transmiterea la Secretariatul UNFCCC

Acțiunea 2.5 – Pregătirea Raportului Cantității Atribuite în baza KP și transmiterea la Secretariatul UNFCCC

Acțiunea 2.6 – Pregătirea negocierilor și acțiunilor post-2012

Capitolul 3 Impact și adaptare la schimbări climatice

Acțiunea 3.1 – Întărirea cooperării dintre autorități, institute și alți factori implicați în domeniul adaptării la efectele schimbărilor climatice

Acțiunea 3.2 – Construirea bazelor adaptării: Studiu de scenarii și definire a domeniului

Acțiunea 3.3 – Elaborarea Planului Național de Acțiune pentru Adaptare (PNAA)

Acțiunea 3.4 – Planificarea Programului de cercetări privind adaptarea la schimbări climatice (CCARP)

Acțiunea 3.5 – Instrumente de decizie pentru planificarea adaptării prin prisma experienței

Capitolul 4 Mecanisme flexibile prevazute de Protocolul de la Kyoto

Acțiunea 4.1 – Elaborarea ghidului privind pregătirea și aprobarea proiectelor JI pe baza Modulului II

Acțiunea 4.2 – Procedura de aprobare a proiectelor JI pe baza Modulului I

Acțiunea 4.3 – Elaborarea și aprobarea criteriilor de eligibilitate și a domeniilor prioritare pentru proiectele JI

Acțiunea 4.4 – Cadru și fundamentarea implementării unei Scheme de Investiții Verzi-GIS

Acțiunea 4.5 – Implementarea propriu-zisă a unei GIS

Capitolul 5 Schema UE privind comercializarea certificatelor de emisii

Acțiunea 5.1 – Evaluarea necesităților instituționale și stabilirea cadrului instituțional pentru transpunerea Directivei 2003/87/CE modificată de Directiva 2004/101/CE

Acțiunea 5.2 – Aprobarea legislației primare de transpunere a Directivei 2003/87/CE, amendate de Directiva 2004/101/CE

Acțiunea 5.3 – Aprobarea legislației secundare: Ghid de monitorizare și raportare. Acreditarea organismelor de verificare

Acțiunea 5.4 – Prezentarea metodologiei de elaborare a NAP

Acțiunea 5.5 – Pregătirea și aprobarea Planului Național de Alocare (NAP) pentru perioada 2007-2012; adoptarea oficială a NAP; emiterea autorizațiilor

Acțiunea 5.6 – Comunicarea cu viitorii participanți

Capitolul 6 Politici și măsuri pentru reducerea emisiilor de GHG

Acțiunea 6.1 – Intensificarea participării României la Programul „Energie inteligentă pentru Europa”

Acțiunea 6.2 – Promovarea producției de energie din surse regenerabile

Acțiunea 6.3 – Promovarea eficienței energetice la utilizatorii finali de energie

Acțiunea 6.4 – Promovarea sistemelor de cogenerare și a eficienței energetice în sistemele de încălzire centrală

Acțiunea 6.5 – Gestionarea emisiilor de GHG provenite din transport

Acțiunea 6.6 – Promovarea recuperării energiei prin închiderea depozitelor de deșeuri

Acțiunea 6.7 – Utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultură; introducerea sistemelor de utilizare integrată a terenurilor

Capitolul 7 Conștientizare, educație și participarea publicului

Acțiunea 7.1 – Elaborarea Planului de Acțiune privind Schimbările Climatice și Educația (APCCE)

Acțiunea 7.2 – Conștientizarea publicului cu privire la schimbările climatice

Acțiunea 7.3 – Îmbunătățirea accesului la informații și a participării publicului

Partea II – Descrierea acțiunilor PNASC

1. Aspecte intersectoriale

<p>1.1 Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1275/1996 privind înființarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Schimbări Climatice</p>
<p>1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:</p> <p>Acțiunea a fost inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 6.2 (Cadrul instituțional) și are un caracter intersectorial cu implicații în toate activitățile din domeniul schimbărilor climatice.</p>
<p>2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 1275/1996 privind înființarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Schimbări Climatice (CNSC) a fost elaborată în 1996, înainte de apariția Protocolului de la Kyoto (KP) și astfel trebuie modificate sarcinile, structura și regulamentul de funcționare a acesteia.</p> <p>În 2005 s-a stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 750/2005 restructurarea Consiliilor Interministeriale și reducerea numărului acestora la 11. CNSC este în subordinea Consiliului Interministerial pentru agricultură, dezvoltare rurală și mediu.</p>
<p>3. Descrierea acțiunii:</p> <p>Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1275/1996 privind înființarea CNSC potrivit noii structuri de subordonare și includerea acțiunilor și angajamentelor stabilite prin Protocolul de la Kyoto și acquis-ul comunitar. Lista instituțiilor participante și nivelul de reprezentare al acestor instituții vor fi modificate în consecință. Se vor include sarcini noi care să corespundă activităților stipulate prin noua legislație în vigoare. La prima întrunire a CNSC de după aprobarea HG prin care se modifică CNSC, vor fi adoptate noua structură și noul regulament de funcționare al acesteia. La elaborarea HG este necesar să fie avute în vedere următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea legăturilor organizaționale între Consiliul Interministerial pentru agricultură, dezvoltare rurală și mediu și CNSC; • Stabilirea structurii organizatorice a CNSC, respectiv <ul style="list-style-type: none"> ▪ ministerele și instituțiile participante ▪ sub-comitetele din cadrul CNSC, de ex. pentru adaptare, pentru UE ETS, pentru JI ▪ membrii sub-comitetelor • Competențele decizionale ale CNSC • Resurse financiare și umane necesare
<p>4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:</p> <p>MMGA, împreună cu alte instituții cu responsabilități în domeniu.</p>
<p>5. Termenul de implementare a acțiunii:</p> <p>Martie 2006</p>
<p>6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:</p> <p>Acțiunea nu necesită resurse financiare și umane suplimentare.</p>
<p>7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:</p> <p>Modificarea HG nr. 1275/1996 privind înființarea și funcționarea CNSC va asigura coerența promovării și implementării politicilor privind schimbările climatice în toate sectoarele de activitate.</p>

1.2 Intărirea capacității instituționale în administrația publică

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea a fost inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 6.2 (Cadru instituțional) și 11.1 (Resurse necesare pentru implementarea SNSC) și are un caracter intersectorial cu implicații în toate activitățile din domeniul schimbărilor climatice.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Personal insuficient și fără experiență la nivelul MMGA și ANPM pentru gestionarea domeniului schimbărilor climatice. La nivelul celorlalte ministere, în cadrul compartimentelor de protecția mediului, acolo unde acestea compartimente sunt prevăzute în structura organizatorică, nu există personal cu atribuții în domeniul schimbărilor climatice. De asemenea, autoritățile locale și regionale de protecția mediului nu au prevăzute atribuții în domeniul schimbărilor climatice.

3. Descrierea acțiunii:

Potrivit strategiei de personal a MMGA, colectivul de schimbări climatice din cadrul Direcției politici de mediu, protecția atmosferei, schimbări climatice, (MMGA) va fi format din 5 persoane, iar ANPM va avea o Direcție de protecția atmosferei și schimbări climatice operațională formată din 15 persoane.

La nivelul ministerelor cu responsabilități în implementarea SNSC și PNASC, se va nominaliza direcția și persoana din cadrul acesteia ce are responsabilități în domeniu. La nivelul fiecărei agenții regionale și locale de protecția mediului se va nominaliza o persoană cu responsabilități în domeniul schimbărilor climatice. Se va avea în vedere și îmbunătățirea cunoștințelor prin organizarea de instruirii, pe teme de interes în funcție de responsabilitățile fiecărei autorități în implementarea politicilor în domeniul schimbărilor climatice.

MMGA va institui un sistem de informare operativ privind manifestările internaționale în domeniu, în scopul îmbunătățirii cunoștințelor specialiștilor din structurile administrației publice.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA împreună cu ANPM, MEC, MAI, MAPDR, MTCT, MEdC, Institutul Național de Administrație și alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

Martie 2006 pentru aspectele legate de personal, respectiv angajarea și redistribuirea de personal pentru autoritățile de mediu și nominalizarea persoanelor cu atribuții în domeniul schimbărilor climatice pentru celelalte autorități.

Iulie 2006 pentru elaborarea Programului de instruire, în țară, potrivit necesităților instituțiilor implicate. Instruirile se vor realiza în perioada 2006 - 2007.

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Resursele bugetare pentru aspectele legate de personal și, în funcție de disponibilități, surse externe pentru asigurarea instruirilor.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Creșterea eficienței autorităților publice în ceea ce privește elaborarea și implementarea politicilor din domeniul schimbărilor climatice în strategiile sectoriale, în concordanță cu evoluțiile politicilor din domeniu pe plan european și internațional.

2. Obligații privind raportarea la nivel internațional

2.1 Imbunătățirea Sistemului Național de estimare a emisiilor de GHG

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea a fost inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 2.2 (Obiective specifice) și capitolul 7.2 (Sistemul Național de estimare a emisiilor de GHG).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

În concordanță cu art. 5 al KP, România va trebui să aibă, nu mai târziu de un an înainte de începutul primei perioade de angajament (2007), un sistem național pentru estimarea emisiilor antropice de la surse și a absorbțiilor prin sechestrare a tuturor GHG, nereglementate de Protocolul de la Montreal. Liniile directoare pentru astfel de sisteme naționale au fost negociate și prezentate în Decizia 20/CP.7 și în anexa la Decizia -/CMP.1 (Articolul 5.1). În același timp sistemul trebuie să fie în concordanță cu Decizia UE nr. 280/2004/CE referitoare la stabilirea unui mecanism pentru monitorizarea emisiilor de GHG.

Problema principală o constituie termenul stabilit pentru transmiterea tuturor inventarelor anuale de emisii de GHG întocmite pentru perioada dintre anul de bază și anul respectiv minus doi ani, care este 15 aprilie pentru Secretariatul UNFCCC și 15 ianuarie pentru Comisia Europeană. Începând din 2007, România va trebui să se conformeze termenului CE pentru ca inventarul național să poată fi inclus în inventarul UE, care trebuie depus la Secretariatul UNFCCC până la 15 aprilie.

Sistemul național de estimare a emisiilor de GHG reprezintă unul dintre criteriile de eligibilitate pentru aplicarea mecanismelor flexibile prevăzute în KP (JI Modul I și IET) și o pre-condiție pentru mai multe acțiuni din prezentul Plan de Acțiune.

În România există, în prezent, un sistem național de estimare a emisiilor de GHG care a fost utilizat în ultimii patru ani pentru elaborarea inventarelor naționale în formatul solicitat de Secretariatul UNFCCC. Inventarele au fost întocmite pe baza unei proceduri simple de către instituțiile aflate în subordinea sau în coordonarea MMGA. Acest sistem național nu se bazează încă pe o bază legală destinată exclusiv acestui subiect, România neavând în prezent o procedură de lucru aprobată pentru sistemul național de estimare a emisiilor de GHG.

3. Descrierea acțiunii:

Sistemul național trebuie să includă toate aspectele instituționale, juridice și procedurale din România pentru estimarea emisiilor antropice de la surse și a absorbțiilor prin sechestrare a tuturor GHG, nereglementate de Protocolul de la Montreal, precum și pentru raportarea și arhivarea informațiilor privind inventarele.

Sistemul național trebuie proiectat și operat astfel încât:

- să asigure transparența, compatibilitatea (coerenta), comparabilitatea, acuratețea și includerea tuturor informațiilor cerute în inventarele naționale;
- să asigure calitatea inventarelor prin planificarea, pregătirea și managementul activităților necesare elaborării și actualizării inventarului național;
- să sprijine îndeplinirea angajamentelor asumate de România prin ratificarea KP.

Acțiunile propuse în cadrul acestei activități generale sunt cele detaliate în fișele de acțiuni subsecvente 2.1.1, 2.1.2 și 2.1.3. Aceste acțiuni subsecvente pot fi întreprinse separat sau ca sub-componente ale aceluiași proiect general, în funcție de resursele disponibile.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA împreună cu MEC, MTCT, MAI, MAPDR, MAPN, ANPM, ICIM, ICAS, ISPE, INS, ICPA și institute din domeniile pajiști, viticultură și pomicultură, potrivit acțiunilor 2.1.1, 2.1.2 și 2.1.3 și alte instituții cu responsabilități domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

1 Septembrie 2006

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

766.150 RON pentru cele 3 acțiuni subsecvente 2.1.1, 2.1.2 și 2.1.3, ce se referă, în special la consultanța internațională și locală.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Posibilitatea implementării mecanismelor flexibile conform KP și avantajele oferite de acestea ar putea fi mai bine estimate. Îmbunătățirea estimării emisiilor de GHG și a capacității de analiză și elaborare a proiecțiilor privind evoluția emisiilor de GHG.

Activitățile și măsurile interne de reducere a intensității carbonului în economia națională ar putea fi specificate mai clar factorilor interesați pentru a evidenția avantajele acestora.

România va ocupa o poziție mai puternică în negocierile viitoare ale regimului internațional privind schimbările climatice după 2012 și noile obligații, bazate pe o mai bună înțelegere a tendințelor viitoare ale emisiilor de GHG.

2.1.1 Elaborarea și aprobarea procedurii specifice pentru realizarea inventarului național al emisiilor de GHG**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor SNSC – capitolul 2.2 (Obiective specifice) și capitolul 7.2 (Sistemul național de estimare a emisiilor de GHG).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Nu există până în prezent un cadru legal și procedural specific pentru estimarea emisiilor de GHG. În pregătirea inventarelor naționale ale emisiilor de GHG s-au folosit diferite prevederi legale (ca de exemplu HG nr. 586/2004 privind înființarea și organizarea sistemului național de evaluare și gestionare integrată a calității aerului) precum și o procedură simplă coordonată de MMGA și desfășurată mai ales de ICIM și ANPM.

Având în vedere termenul strict de transmitere a inventarului începând din 2007 (15 ianuarie în anul X pentru inventarul anului X-2, împreună cu recalcularea tuturor inventarelor transmise anterior), pe care România va trebui să-l respecte ca Stat Membru UE, procedura specifică pentru sistemul național de estimare a emisiilor de GHG va trebui elaborată în 2006 și aprobată prin HG.

3. Descrierea acțiunii:

Procedura specifică pentru sistemul național de estimare a emisiilor de GHG are ca principal scop stabilirea cadrului instituțional, legal și procedural privind realizarea inventarului național al emisiilor de GHG. Procedura va consta din trei părți:

I. Planificare

- Desemnarea unei entități/organizații naționale unice responsabile de realizarea inventarului național;
- Definirea și stabilirea responsabilităților specifice în procesul de elaborare a inventarului, inclusiv a celor referitoare la alegerea metodelor de estimare a emisiilor, colectarea, procesarea și înregistrarea datelor, asigurarea și controlul calității (QA/QC);
- Elaborarea planului QA/QC;

- Stabilirea procesului de aprobare oficială a inventarului, inclusiv a recalculărilor, înainte de transmiterea acestuia și a unei modalități de răspuns la observațiile și întrebările apărute ca urmare a procesului de revizuire;

II. Pregătire

- Identificarea categoriilor cheie (surse și absorbanți) în conformitate cu "Ghidul de Bune Practici elaborat de IPCC" (IPCC Good Practice Guidance);
- Estimarea emisiilor pe baza metodelor indicate în "Linii directoare revizuite în 1996, privind elaborarea inventarelor naționale de GHG pregătite de IPCC" (1996 Revised IPCC Guidelines for GHG Inventories) și în "Ghidul de Bune Practici elaborat de IPCC" (IPCC Good Practice Guidance);
- Colectarea datelor necesare privind activitățile, procesele și factorii de emisie pentru aplicarea metodelor de lucru selectate pentru estimarea emisiilor;
- Estimarea cantitativă a gradului de incertitudine a inventarului pe ansamblu și pentru fiecare categorie (surse și absorbanți);
- Recalcularea anuală a emisiilor de GHG transmise anterior, în cazul modificării oricărui parametru sau a metodei de lucru, în conformitate cu "Ghidul de Bune Practici elaborat de IPCC";
- Compilarea inventarului național;
- Implementarea procedurilor generale de asigurare și control a calității potrivit planului QA/QC;

III. Management

- Arhivarea anuală a inventarului și a documentației care a stat la baza elaborării inventarului;
- Punerea la dispoziția echipelor de revizuire a tuturor documentelor care au stat la baza elaborării inventarului;
- Stabilirea unei modalități de răspuns la solicitările de clarificare a informațiilor din inventar ce ar putea apărea în diferite faze ale procesului de revizuire.

4. Instituția/instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA împreună cu ANPM și ICIM vor elabora procedura de lucru ținând seama de responsabilitățile specifice ale ministerelor și instituțiilor implicate: MEC, MTCT, MAI, MAPDR, MAPN, ICAS, INS și alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

1 Septembrie 2006

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

428.400 RON în care sunt cuprinse resursele umane și financiare, precum și contribuția MMGA și a instituțiilor implicate.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Implementarea acțiunii nu are efecte cantitative deoarece obiectivul general al acțiunii este acela de a îndeplini cerințele de raportare ale României la Secretariatul UNFCCC și la CE, dar realizarea acțiunii va îmbunătăți estimarea emisiilor de GHG și capacitatea de analiză și elaborare a proiecțiilor privind evoluția emisiilor de GHG.

2.1.2 Realizarea anuală și transmiterea la termen a inventarului național al emisiilor de GHG

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor SNSC – capitolul 2.2 (Obiective specifice) și capitolul 7.2 (Sistemul național de estimare a emisiilor de GHG).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Începând cu anul 2002, România transmite anual Secretariatului UNFCCC inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră, realizat conform metodologiei IPCC și utilizând un format de raportare comun tuturor țărilor.

Ultimul inventar național al României a fost transmis în 2005 și conține estimările emisiilor de gaze cu efect de seră pentru perioada 1989-2003. Inventarul este elaborat pe baza documentului "Linii directoare revizuite în 1996, privind elaborarea inventarelor naționale de GHG pregătite de IPCC", completat în anul 2002 de Ghidul de Bune Practici și managementul incertitudinilor elaborat de IPCC (IPCC GPG) și pe baza Ghidului de Bune Practici în ceea ce privește utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultura (LULUCF GPG), elaborat de IPCC în anul 2003. Întocmirea raportului inventarului național (NIR) se realizează conform Ghidului UNFCCC de raportare și revizuire.

Principalul furnizor de date pentru elaborarea inventarului național este Institutul Național de Statistică (INS). În baza Protocolului de cooperare încheiat în anul 2002 între autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și INS acesta din urmă furnizează pe lângă datele publicate în Anuarul Statistic și în Balanța Energetică și alte date solicitate, necesare elaborării inventarului care nu sunt incluse în raportările statistice anuale. În situația în care nu există date centralizate la nivel național sau se urmărește obținerea unor informații mai detaliate, se va solicita agențiilor teritoriale de protecție a mediului obținerea de date direct de la agenții economici, așa cum a fost cazul estimării emisiilor de HFC, PFC și SF₆.

Deși calitatea estimării emisiilor de GHG s-a îmbunătățit anual, următoarele aspecte trebuie avute în vedere:

- Stabilirea unor factori de emisie naționali pentru sursele cheie și a unor metode naționale;
- Creșterea gradului de acoperire a inventarului, prin includerea emisiilor de la anumite categorii de activități care nu sunt estimate datorită lipsei informațiilor;
- Elaborarea și implementarea unui sistem QA/QC;
- Estimarea cantitativă a incertitudinilor conform IPCC GPG.

3. Descrierea acțiunii:

Pentru a putea îndeplini cerințele privind raportarea inventarului emisiilor de GHG, România trebuie să adopte o serie de măsuri de întărire a capacității instituționale.

Principalul obiectiv al acțiunii este întocmirea anuală a inventarului național potrivit procedurii specifice de lucru a sistemului național de estimare a emisiilor de GHG.

Inventarele naționale se raportează anual. În 2005, raportarea s-a făcut la începutul lunii mai și a cuprins toate inventarele pentru perioada 1989 – 2003, conform cerințelor. În 2006, raportarea este programată pentru 15 aprilie, conform cerințelor UNFCCC. Raportul inventarului național (NIR), care va fi întocmit în 2006, va trebui să explice în mod specific, cum au fost implementate recomandările de îmbunătățire a inventarului, formulate în raportul de revizuire a inventarului, transmis în anul 2005 și să arate progresele realizate în perfecționarea aranjamentelor instituționale potrivit ghidului UNFCCC.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA în colaborare cu ANPM, ICIM, ICAS și cu alte instituții responsabile cu elaborarea anuală a inventarului.

5. Termenele de implementare a acțiunii:

Septembrie 2006.

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

107.100 RON pentru finalizarea și compilarea inventarului.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Implementarea acțiunii nu are efecte cantitative, deoarece scopul acțiunii este de a îndeplini cerințele de raportare la Secretariatul UNFCCC și la CE pe care trebuie să le respecte România. Realizarea acțiunii va îmbunătăți estimarea emisiilor de GHG și capacitatea de analiză și elaborare a proiecțiilor privind evoluția emisiilor de GHG.

2.1.3 Stabilirea unor factori de emisie și parametri naționali și a unor metode naționale specifice de estimare a emisiilor de GHG provenite din diferite activități**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 2.2 (Obiective specifice) și capitolul 7.2 (Sistemul național de estimare a emisiilor de GHG).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Pentru estimarea emisiilor de GHG, România utilizează „Linii directoare revizuite în 1996, privind elaborarea inventarelor naționale de GHG pregătite de IPCC”, completat în anul 2002 de „Ghidul de Bune Practici și managementul incertitudinilor elaborat de IPCC”, precum și „Ghidul de Bune Practici în ceea ce privește utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultura” (LULUCF GPG), elaborat de IPCC în anul 2003.

În absența unor metode de estimare și a unor factori de emisie naționali, până în prezent în România s-au utilizat, în principal, metodele și factorii de emisie recomandați în aceste metodologii.

Unul dintre obiectivele generale ale procedurii specifice pentru sistemul național de estimare a emisiilor de GHG, avut în vedere încă din faza de planificare, se referă la identificarea tuturor modalităților de îmbunătățire a calității unor parametri, precum și a datelor privind activitățile, factorii de emisie, metodele și alte importante elemente tehnice.

3. Descrierea acțiunii:

Având în vedere faptul că, în ultima perioadă România și-a îndeplinit cerințele de raportare a inventarelor și pentru a spori credibilitatea estimărilor emisiilor de GHG, și a inventarului, este necesar ca în perioada următoare să se introducă mai mulți factori de emisie naționali și metode de calcul naționale pentru estimarea emisiilor provenite din diferite domenii și activități. Astfel de parametri bine fundamentați și care sunt reprezentativi pentru România vor conduce la estimări mai precise ale emisiilor de GHG.

Instituțiile responsabile, cu sprijinul unor institute de cercetare, vor stabili și fundamenta, pe cât posibil, o serie de factori de emisie naționali și metode naționale, cel puțin pentru categoriile cheie identificate conform „Ghidul de Bune Practici și managementul incertitudinilor elaborat de IPCC”.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA împreună cu ANPM, ICIM, ICAS și cu alte instituții cu responsabilități în domeniu.

<p>5. Termenul de implementare a acțiunii:</p> <p>Sfârșitul anului 2007, datorită complexității acțiunii.</p>
<p>6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:</p> <p>230.650 RON, pentru consultanță internațională și locală, în plus față de contribuția MMGA și a instituțiilor responsabile.</p>
<p>7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:</p> <p>Implementarea acțiunii nu are efecte cantitative, deoarece scopul acțiunii este de a îndeplini cerințele de raportare la Secretariatul UNFCCC și la CE pe care trebuie să le respecte România. Realizarea acțiunii va îmbunătăți estimarea emisiilor de GHG și capacitatea de analiză și elaborare a proiecțiilor privind evoluția emisiilor de GHG.</p>

<p>2.2 Înființarea Registrului Național</p>
<p>1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:</p> <p>Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 2.2 (Obiective specifice) și Capitolul 7.4 (Înființarea registrului național).</p>
<p>2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:</p> <p>Necesitatea acțiunii derivă din angajamentele asumate prin ratificarea KP, România fiind obligată să înființeze și să opereze un registru național pentru urmărirea emiterii, deținerii, înlocuirii, anulării, reținerii și reportării unităților de emisii de gaze cu efect de seră (AAU-uri, RMU-uri, ERU-uri și CER-uri), în concordanță cu prevederile art. 7.4 al KP, pentru a asigura contabilizarea corectă și corespunzătoare a cantității atribuite, pentru a securiza reducerile de emisii provenite de la proiecte de tip "Implementare în comun" și pentru a îndeplini cerințele de monitorizare, raportare și revizuire prevăzute de art. 7 și art. 8 ale Protocolului de la Kyoto.</p>
<p>3. Descrierea acțiunii:</p> <p>Înființarea registrului național trebuie să țină cont de cerințele de bază privind registrul, definite în Decizia 19/CP.7, precum și de cerințele privind datele tehnice din Decizia 24/CP.8. Totodată, registrul trebuie să respecte cerințele privind registrele necesare funcționării schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS UE), elaborate de CE și prezentate în Decizia UE 2216/2004/CE.</p> <p>În acest sens, România va utiliza experiența altor țări și „bunele practici” privind înființarea registrului național. Pe baza acestei evaluări va fi ales formatul adecvat pentru registrul național, și vor fi elaborate protocoalele și regulamentele pentru administratorul registrului. Înainte de începerea efectivă a operării acestuia vor fi necesare o serie de teste pentru operarea registrului.</p>
<p>4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:</p> <p>MMGA în cooperare cu ANPM, care a fost desemnată prin ordin al ministrului mediului și gospodării apelor ca administrator al registrului național. În cadrul asistenței tehnice și financiare oferite de DEPA, consultanții internaționali și locali ai proiectului vor organiza o serie de cursuri de instruire pentru experții români însărcinați cu operarea registrului și pentru operatorii români (agenți economici) implicați în ETS UE.</p>
<p>5. Termenul de implementare a acțiunii:</p> <p>Registrul național va trebui să devină operațional cel mai târziu la 1 septembrie 2006 potrivit prevederilor KP. În conformitate cu prevederile ETS UE, registrul trebuie să fie funcțional cel mai târziu la 31 decembrie 2006.</p>

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

În perioada 2005-2007 nu sunt prevăzute resurse financiare de la bugetul de stat pentru înființarea și operarea registrului, având în vedere asistența tehnică și financiară oferită din partea Agenției Daneze pentru Protecția Mediului (DEPA) pentru această activitate, care va acoperi o parte importantă a costurilor de achiziționare și operare pentru primii doi ani, instruire și testare. Costurile sunt estimate la 714.000 RON, reprezentând achiziționarea de software și consultanța locală și internațională, în plus față de contribuția (resurse umane) MMGA și ANPM.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Nu vor exista efecte socio-economice sau de mediu ținând cont că scopul acțiunii este acela de a asigura cele mai bune condiții pentru activitățile prevăzute prin KP și a celor desfășurate pe baza Directivei 2003/87/CE (ETS UE). Totuși, îndeplinirea acestei acțiuni la termenul stabilit este o pre-condiție a participării României la ETS UE și la utilizarea mecanismelor flexibile prevăzute de KP.

2.3 Elaborarea celei de-a Patra Comunicari Naționale a României la Secretariatul UNFCCC și transmiterea la Secretariatul UNFCCC**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 2.1 (Angajamentele UNFCCC și Protocolul de la Kyoto) și capitolul 6.2 (Cadrul instituțional - responsabilitățile MMGA).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Necesitatea acțiunii provine din angajamentele asumate de România prin ratificarea UNFCCC. Data oficială pentru transmiterea la Secretariatul UNFCCC a celei de-a Patra Comunicari Naționale a țărilor cuprinse în Anexa I a UNFCCC este 1 ianuarie 2006. Există o perioadă de tranziție de 6 săptămâni după termenul limită, în care Secretariatul UNFCCC încă primește Comunicările Naționale, pentru a putea include cât mai multe documente în raportul final privind Comunicările Naționale ale Părților aflate în Anexa I a UNFCCC.

România a întârziat cu 2 ani transmiterea celei de-a Treia Comunicări Naționale datorită lipsei resurselor financiare și umane, iar aceste probleme trebuie evitate în ceea ce privește elaborarea celei de-a Patra Comunicări Naționale.

3. Descrierea acțiunii:

Elaborarea celei de-a Patra Comunicări Naționale a României la Secretariatul UNFCCC pe baza Art. 12 al Convenției și a deciziilor și liniilor directoare pentru elaborarea comunicărilor naționale adoptate subsecvent la Conferințele Părților.

Cea de-a Patra Comunicare Națională necesită o serie de informații suplimentare, comparativ cu cele elaborate și transmise până în prezent, datorită cerințelor adiționale de raportare corespunzătoare ce provin și din intrarea în vigoare a Protocolului de la Kyoto.

Structura generală a celei de-a Patra Comunicări Naționale, în concordanța cu Decizia 7/CP5 este următoarea:

Capitolul 1 Introducere și sumar

Capitolul 2 Informații generale despre România

Capitolul 3 Inventare de emisii antropice de GHG și absorbanți

Capitolul 4 Politici și măsuri de reducere a emisiilor de GHG

Capitolul 5 Proiecții de emisii și evaluarea măsurilor de reducere a emisiilor de GHG

Capitolul 6 Impactul schimbărilor climatice, evaluarea vulnerabilității și măsuri de adaptare

Capitolul 7 Cercetare și observații sistematice
Capitolul 8 Educație, instruire și conștientizarea publicului
4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:
MMGA, coordonatorul general al elaborării celei de-a Patra Comunicări Naționale, în colaborare cu ANPM, ICIM și ANM.
5. Termenul de implementare a acțiunii:
Termenul limita de transmitere a celei de-a Patra Comunicări Naționale a României la Secretariatul UNFCCC, în format electronic, este 15 februarie 2006. Documentul, publicat și multiplicat în 500 de exemplare va fi transmis în cursul anului 2006.
6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:
107.100 RON - se va solicita sprijin tehnic și financiar din partea unor organizații internaționale (Banca Mondială, UNDP/GEF) sau se vor folosi fonduri din bugetul național.
7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:
Implementarea acțiunii va însemna îndeplinirea unei cerințe de raportare la Secretariatul UNFCCC și va îmbunătăți conștientizarea factorilor de decizie privind schimbările climatice.

2.4 Întocmirea Raportului din 2005 privind Progresele Demonstrabile realizate în implementarea Protocolului de la Kyoto și transmiterea la Secretariatul UNFCCC
1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:
Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 2.1 (Obiectiv general – îndeplinirea angajamentelor asumate prin KP) și capitolul 6.2 (Cadru instituțional – responsabilitățile MMGA).
2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:
Întărirea capacității instituționale la nivel central pentru a putea respecta toate cerințele privind raportarea, inclusiv „Raportul din 2005 privind Progresele Demonstrabile realizate în implementarea Protocolului de la Kyoto” (RDP 2005) și pentru a îmbunătăți transparența, acuratețea, comparabilitatea și siguranța informațiilor.
Necesitatea realizării acestei acțiuni derivă din angajamentele asumate prin ratificarea KP (art. 3.2), care prevede că, toate Părțile la Protocol incluse în Anexa I la UNFCCC vor realiza până în 2005 progrese demonstrabile în îndeplinirea obiectivelor Protocolului.
RDP 2005 trebuie să fie elaborat pe baza prevederilor Deciziilor 22/CP.7 și 25/CP.8 ale Conferinței Părților la UNFCCC.
3. Descrierea acțiunii:
Elaborarea RDP 2005 în concordanță cu prevederile deciziilor importante adoptate de Conferințele Părților la UNFCCC, prezentând progresele și acțiunile relevante desfășurate în România, include următoarele aspecte:
<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea măsurilor interne promovate, indicând toate acțiunile legale și instituționale pentru pregătirea implementării angajamentelor României la KP, în vederea reducerii emisiilor de GHG, și toate programele naționale privind îndeplinirea angajamentelor; • Tendințele emisiilor de GHG și proiecțiile acestora; • Evaluarea măsurilor naționale promovate, pe baza tendințelor și proiecțiilor emisiilor de GHG și modul în care aceste măsuri contribuie la îndeplinirea angajamentelor României prevăzute de art. 3 al KP;

- Descrierea activităților și programelor realizate în România conform art. 10 și 11 ale KP.

Informațiile furnizate în RDP 2005 pot fi incluse în mare măsură în cea de-a Patra Comunicare Națională.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA, în colaborare cu ANPM și cu alte instituții cu responsabilitati în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

31 decembrie 2005.

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Având în vedere ca MMGA reprezintă punctul focal național în relația cu Secretariatul UNFCCC și raportează acțiunile dezvoltate în acest domeniu, RDP 2005 va fi întocmit de MMGA, împreună cu ANPM, pe baza informațiilor prezentate de alte instituții aflate sub autoritatea MMGA sau independente. Astfel, nu vor fi necesare resurse financiare suplimentare pentru RDP 2005.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Implementarea acțiunii va însemna îndeplinirea unei cerințe de raportare la Secretariatul UNFCCC și va îmbunătăți conștientizarea factorilor de decizie privind schimbările climatice.

2.5 Pregătirea Raportului Cantității Atribuite în baza KP și transmiterea la Secretariatul UNFCCC

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 2.1 (Obiectiv general – îndeplinirea angajamentelor conform KP), capitolul 6.2 (Cadru instituțional – responsabilitățile MMGA) și capitolul 7.2 (Sistemul național de estimare a emisiilor de GHG).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Calcularea cantității atribuite se bazează pe inventarul emisiilor de GHG pentru anul de bază (1989) al României. Valoarea consemnată în raportul prezentat va fi verificată ulterior, conform art. 8 al KP și inclusă în baza de date a Secretariatului UNFCCC. Ulterior, cantitatea atribuită României nu mai poate fi modificată pe parcursul primei perioade de angajament.

Calcularea și raportarea la Secretariatul UNFCCC a cantității atribuite reprezintă unul din criteriile de eligibilitate ce trebuie îndeplinite pentru participarea României la mecanismele flexibile ale KP.

Necesitatea acțiunii derivă din:

- Angajamentele asumate prin ratificarea KP (art. 3.7 și art. 7.4);
- Decizia 19/CP.7 privind Modalitățile de contabilizare a Cantităților Atribuite conform art. 7.4 și proiectul de Decizie -/CMP.1 privind Modalitățile de contabilizare a Cantităților Atribuite; și
- prevederile art. 7 al Deciziei UE 280/2004/CE.

3. Descrierea acțiunii:

Potrivit art. 3.7 al KP, în prima perioadă de angajament privind limitarea și reducerea cantitativă a emisiilor de GHG, 2008-2012, cantitatea atribuită României (AA_{Ro}) este egală cu procentajul înscris în acest sens în Anexa B a KP din totalul emisiilor antropice de gaze cu efect de seră, listate în anexa A, din anul 1989, calculate în dioxid de carbon echivalent ($CO_2 e$), multiplicat cu 5 ($AA_{Ro} = 92\% \times \text{„emisiile de GHG din România în 1989”} \times 5$).

Raportul Cantității Atribuite va fi structurat în două părți și va include următoarele informații sau referințe privind informații transmise anterior la Secretariatul UNFCCC:

Partea I

- inventarele complete ale emisiilor antropice de GHG de la surse și a absorbțiilor prin sechestrare a tuturor GHG, nereglementate de Protocolul de la Montreal, pentru toți anii începând din 1989 și până la cel mai recent disponibil, (cel mai probabil inventarul anului 2004, având în vedere că raportul va fi transmis în septembrie 2006), elaborate în concordanță cu prevederile art. 5.2 al KP și cu deciziile relevante adoptate subsecvent;
- Identificarea anului de bază ales pentru emisiile de HFC, PFC și SF_6 , în baza art. 3.8 al KP;
- Calcularea cantității atribuite în concordanță cu art. 3.7 al KP, pe baza inventarului național al emisiilor antropice la surse și a absorbțiilor prin sechestrare.

Partea a II-a

- Calcularea rezervei pentru perioada de angajament (CPR) potrivit Deciziei -/CMP.1 (Art. 17);
- Selectarea activităților referitoare la utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultura (LULUCF) care vor fi utilizate în contabilizarea activităților desfășurate pe baza art. 3.3 și 3.4 ale KP, împreună cu o justificare a concordanței dintre aceste valori și informațiile trimise de-a lungul timpului la Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO) sau alte organisme internaționale, conform Deciziei -/CMP.1 (*Utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultura*);
- Identificarea și selectarea activităților prevazute de art. 3.4 al KP, pentru contabilizarea acestora în prima perioadă de angajament, împreună cu informațiile privind modul în care sistemul național prevazut de art. 5.1 al KP, va identifica suprafețele de teren asociate acestor activități, conform aceleiași decizii;
- Identificarea modului în care se va face contabilizarea, (anual sau pe întreaga perioadă de angajament), pentru fiecare activitate conform art. 3.3 și 3.4 al KP;
- Descrierea Sistemului național de estimare a emisiilor de GHG, stabilit în conformitate cu art. 5.1 al KP, realizată în concordanță cu liniile directoare pentru pregătirea informațiilor solicitate de art. 7 al KP;
- Descrierea registrului național, raportată conform ghidului de pregătire a informațiilor solicitate conform art. 7 al KP.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA în colaborare cu ANPM, ICIM și cu alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

Raportul cantității atribuite trebuie transmis până la 1 septembrie 2006 (cu 16 luni înainte de începerea primei perioade de angajament), pentru a permite României să participe la aplicarea mecanismelor flexibile prevăzute de KP (JI - Modul I și II și IET).

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

142.800 RON - finanțarea poate fi asigurată prin solicitarea asistentei tehnice de la un organism internațional sau de la una din țările cu care România are încheiat un Memorandum de Înțelegere în domeniul schimbărilor climatice.

În cazul unui răspuns negativ, se va solicita finanțarea acțiunii de la bugetul de stat, având în vedere că acțiunea este obligatorie și reprezintă un angajament asumat de România prin ratificarea KP.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Nu vor exista efecte cantitative ale acestei acțiuni. Aceasta reprezintă însă una dintre cerințele majore de raportare la Secretariatul UNFCCC și o condiție în aplicarea de către România a mecanismelor flexibile prevăzute de KP (JI - Modul I și II și IET).

2.6 Pregătirea negocierilor și acțiunilor post-2012**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 7.5 (Acțiuni după anul 2012). SNSC menționează că KP reprezintă doar un prim pas în rezolvarea schimbărilor climatice și că vor trebui în continuare întreprinse acțiuni în vederea atingerii obiectivului final al UNFCCC.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Necesitatea acțiunii provine din angajamentele asumate de România prin ratificarea KP (art. 3.9 prevede negocierea angajamentelor pentru perioadele subsecvente primei perioade de angajament), iar începerea negocierilor pentru cea de-a doua perioadă de angajament va trebui inițiată înainte de sfârșitul anului 2005.

În cadrul UE-25, se pregătesc acțiunile viitoare și țintele comune de reducere pe termen mediu și lung în cadrul unui posibil angajament post-2012. Statele membre UE au convenit deja să stabilească noi obiective de reducere a emisiilor de GHG, volumul acestora urmând să fie stabilit ulterior. Este necesară o mai bună înțelegere a tendinței privind emisiile de GHG și a factorilor ce influențează acesta tendință, pentru ca România să poată gestiona pe termen lung emisiile de GHG.

Inițiativele pe termen lung, analizate la nivelul UE, se referă la o mai bună participare internațională la reducerea emisiilor, o impulsivitate a inovației privind tehnologiile care să nu afecteze sistemul climatic, intensificarea cercetării privind adaptarea și îmbunătățirea deciziilor ce se vor lua cu privire la investițiile pe termen lung în sectorul energetic, transporturi, construcții și infrastructura. Toate aceste inițiative pot afecta sectoarele economice din România.

Există o lipsă de cunoaștere cu privire la acțiunile posibile ce s-ar putea implementa în România după 2012 și consecințele acceptării diferitelor angajamente ce ar putea fi propuse pentru a doua perioadă de angajament conform KP.

Trebuie luate în considerare o serie de aspecte prioritare importante privind participarea României la activitățile post 2012, ținând seama de abordarea UE:

- Angajamentele de reducere a emisiilor post-2012;
- Politicile și măsurile pe termen lung de reducere a emisiilor, inclusiv inovația tehnologică;
- Repartizarea pe sectoare a angajamentelor de reducere a emisiilor post-2012 în interiorul UE

- Integrarea aspectelor privind schimbările climatice în investițiile pe termen lung din domeniul energiei, transporturilor, construcțiilor și infrastructurii;
- Intensificarea eforturilor la nivelul UE privind adaptarea la schimbări climatice.

3. Descrierea acțiunii:

Acțiunea cuprinde trei activități, după cum urmează:

1. *Participarea la discuțiile din interiorul UE.* România va urmări îndeaproape și va participa, pe cât posibil, la procesul care are loc în interiorul UE, referitor la acțiunile privind schimbările climatice post-2012. Aceasta presupune participarea la elaborarea noului Programului European privind Schimbările Climatice și la eforturile de dezvoltare a capacității adresate noilor state membre.

2. *Întocmirea de studii referitoare la proiectile emisiilor de GHG și consecințele angajamentelor viitoare asupra economiei românești.* România trebuie să elaboreze scenarii credibile pe termen lung de dezvoltare a economiei și a emisiilor aferente, pentru a fundamenta deciziile referitoare la angajamentele și acțiunile post-2012. Totodată, vor trebui evaluate consecințele pentru economia României privind asumarea angajamentelor viitoare de reducere a emisiilor de GHG. Activitatea va include pregătirea termenilor de referință pentru două studii separate privind aceste teme, ce vor fi prezentate ulterior donorilor internaționali pentru finanțare.

3) *Inovația în tehnologie care să susțină obiectivele climatice pe termen lung.* Se vor organiza o serie de mese rotunde și seminarii având ca temă promovarea inovației și noilor tehnologii, pentru a contribui la realizarea obiectivelor de reducere a emisiilor pe termen lung și pentru îmbunătățirea eficienței și competitivității în economia românească.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

- 1) MMGA.
 - 2) ANPM în colaborare cu instituțiile cu activități în domeniu.
 - 3) MEC.
- și alte institutii cu responsabilitati in domeniu.

5. Termenele de implementare a acțiunii:

- 1) 2006-2007.
- 2) Octombrie 2006.
- 3) 2006-2007.

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

- 1) MMGA: 53.250 RON și 1 persoana (permanent)
- 2) ANPM: 53.550 RON pentru cele doua studii ce vor fi contractate cu instituții de specialitate
- 3) MEC: 53.250 RON și 1 persoana

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

În termeni calitativi, efectele vor include:

- Deciziile României cu privire la angajamentele viitoare post-2012, ce vor fi bazate pe o mai bună cunoaștere a consecințelor unor astfel de angajamente.
- România va fi într-o poziție care să-i permită să se asigure că viitoarele angajamente privind reducerea emisiilor de GHG reflectă prioritățile naționale, economice și dezvoltarea durabilă.

3 Impact și adaptare

3.1 Întărirea cooperării dintre autorități, institute și alți factori implicați în domeniul adaptării la efectele schimbărilor climatice

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 5 (Impact, vulnerabilitate și adaptare la schimbările climatice).

Pentru realizarea acestui obiectiv este necesară îmbunătățirea nivelului de cunoaștere privind impactul schimbărilor climatice, vulnerabilitatea și adaptarea la efectele acestora.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Lipsa unui Program național de cercetare și a unor strategii, la nivel de sector, care să ia în considerare necesitățile de adaptare la efectele schimbărilor climatice.

Lipsa, la nivelul autorităților regionale de protecție a mediului și a Agențiilor de Dezvoltare Regională, a informațiilor, cunoștințelor și a unor linii directoare cu privire la adaptarea la schimbările climatice în procesul de planificare regională. La nivelul cooperării instituționale, nu au fost definite metodologiile și procedurile de planificare pentru adaptare.

Lipsa unui sistem coerent de diseminare a informațiilor cu privire la rezultatele cercetărilor și studiilor sectoriale care abordează aspecte privind efectele schimbărilor climatice asupra diferitelor domenii de activitate și/sau posibilități de adaptare la fenomenele de schimbări climatice.

3. Descrierea acțiunii:

Acțiunea pune bazele realizării unei infrastructuri instituționale și a unor proceduri operaționale de cooperare între autorități, institute de cercetări și alți importanți factori implicați, pentru a veni în sprijinul planificării și implementării activităților de adaptare.

Astfel, se va organiza un sub-comitet având responsabilități în domeniul adaptării (SCA), ca structura operațională a CNSC. ANPM va identifica entitățile cu responsabilități în domeniul promovării și realizării acțiunilor de adaptare, institutele de cercetare, instituțiile de învățământ superior care dețin expertiza în domeniul cercetării științifice legată de evoluția fenomenelor de schimbări climatice. SCA va supune analizei și aprobării CNSC, modul de cooperare între instituțiile reprezentate în acest grup și va fi responsabil pentru elaborarea planului de lucru.

SCA va elabora acțiunile, va monitoriza și îndruma implementarea acțiunilor din PNASC legate de adaptare și se va ocupa, de asemenea, de aspectele comune mai multor domenii, în măsura în care acestea sunt legate de adaptare. Dezvoltarea capacității instituționale și umane va fi sprijinită de agențiile regionale de protecție a mediului, de Agențiile Regionale de Dezvoltare și de administrația publică.

Instituțiile responsabile vor elabora o broșură, după realizarea "Studiului de scenarii și definire a domeniului", ce va fi diseminată printre factorii interesați. Broșura va contribui la conștientizarea factorilor interesați cu privire la provocările pe care adaptarea la schimbările climatice le ridică în principalele sectoare, va prezenta acțiunile de adaptare propuse a se implementa în România și va oferi informații cu privire la modul în care se pot implica factorii interesați.

Instituțiile responsabile vor organiza patru întâlniri cu principalii factori interesați, fiecare destinată unui alt sector. La aceste întâlniri va fi prezentată broșura, se vor prezenta informații cu privire la provocările legate de adaptare și se va discuta modul de implementare a acțiunilor din PNASC privind adaptarea.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA, în colaborare cu ANPM, ANM și împreună cu alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

Martie 2006 pentru constituirea SCA.

Iunie 2006 pentru prezentarea, în vederea aprobării Planului de lucru.

August 2007 pentru elaborarea Brosurii și subsecvent organizarea întâlnirilor.

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

2 persoane ANPM, 3 persoane ANM și 1 persoana MMGA (coordonare) – aceleasi persoane pentru toate acțiunile de la Capitolul 3 al PNASC.

Sprijin pentru dezvoltarea capacității instituționale la nivel regional și local: 71.400 RON

Broșură: 35.300 RON

Întâlniri cu factorii interesați: 4 x 8.825 RON = 35.300 RON

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Efectele sunt preconizate să devină vizibile la nivelul administrației publice și institutelor de cercetări, sub forma unei mai bune integrări a adaptării la climă în activitățile de sector.

Pe termen mediu, o mai buna incorporare a aspectelor legate de adaptare va determina apariția unor efecte socio-economice pozitive deoarece planificarea și cooperarea contribuie la limitarea impactului negativ al schimbărilor climatice asupra mediului. Îmbunătățirea coordonării între instituții va facilita, de asemenea, sinergia cu alte acorduri internaționale, precum Convenția Națiunilor Unite privind Combaterea Deșertificării (UNCDD).

3.2 Construirea bazelor adaptării: Studiu de scenarii și definire a domeniului**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 5 (Impact, vulnerabilitate și adaptare la schimbările climatice).

Pentru a putea aborda provocările adaptării la schimbări climatice, este important ca studiile, cercetările, propunerile de măsuri de adaptare viitoare și integrarea adaptării în planificarea de sector să se desfășoare pe o bază solidă de cunoștințe științifice.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:**A) Actualizarea scenariilor privind schimbările climatice în România**

Un element fundamental în realizarea oricărui studiu privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice este reprezentat de existența unor scenarii credibile referitoare la evoluțiile viitoare ale climei în ceea ce privește temperaturile, precipitațiile, inclusiv evoluțiile de variabilitate și apariția fenomenelor extreme. În acest scop, scenariile privind schimbările climatice disponibile în prezent în România vor trebui actualizate și detaliate în continuare, pe baza ultimelor modele rezultate la nivel global și regional. Aceste scenarii actualizate vor stabili o bază comună pentru cercetări, studii și planificarea măsurilor de adaptare în diferite sectoare și sisteme naturale.

B) Studiu de definire a domeniului privind impactul și vulnerabilitatea

Pana în prezent, activitatea desfășurată în România privind evaluarea impactului schimbărilor climatice și identificarea măsurilor de adaptare s-a limitat, în mare măsură, la silvicultură, agricultură și gospodărirea apelor. De asemenea, un impact socio-economic semnificativ poate fi resimțit și în alte sectoare, acestea trebuind să fie luate în considerare în planificarea adaptării.

Pentru a crea o bază pentru prioritizarea măsurilor viitoare în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice, este necesar să fie cunoscută și analizată vulnerabilitatea României față de schimbările climatice.

3. Descrierea acțiunii:

A) Pe baza ultimelor informații în domeniu și a scenariilor globale și regionale disponibile în prezent în România, se va realiza actualizarea și detalierea scenariilor utilizate în România. Scenariile actualizate se vor baza pe modelele globale și regionale reduse la nivelul României. Acestea vor reflecta și diferențele regionale ale condițiilor climatice de pe teritoriul României din punct de vedere al temperaturii și precipitațiilor. În acest sens se va stabili o cooperare cu țările vecine și cu specialiști internaționali. România va participa la realizarea scenariilor regionale, în baza cooperării cu diferite institutii din UE, privind aceste scenarii prin programe comune de cercetare-dezvoltare a scenariilor nationale și regionale.

B) Realizarea studiului de definire a domeniului privind impactul și vulnerabilitatea va oferi o privire generală asupra sectoarelor, ecosistemelor și regiunilor deosebit de vulnerabile la schimbările climatice. Un astfel de studiu este necesar pentru a avea o imagine inițială asupra nivelului actual al adaptării și capacității adaptative ce constituie „baza de adaptare”. Documentul se va baza pe cele mai recente scenarii climatice disponibile și va include o serie de aspecte privind barierele majore în calea elaborării și implementării măsurilor de adaptare și necesitățile de cercetare.

Studiul va pune accent pe impactul schimbărilor climatice până în 2030, dar va ține seama de efectele preconizate până în anul 2100. Scenariul actualizat realizat la (A) va reprezenta baza acestui studiu.

Studiul va fi efectuat ținându-se seama de angajarea și consultarea factorilor interesați, care va contribui la mobilizarea principalilor factori în activitatea ulterioară de adaptare. SCA, înființat în cadrul CNSC, va elabora sub coordonarea MMGA termenii de referință pentru realizarea acestui studiu.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

- A) ANM, împreună cu alte institutii cu responsabilitati în domeniu
 B) SCA (CNSC sub coordonarea MMGA) împreuna cu ANM și ANPM

5. Termenele de implementare a acțiunii:

- A) Decembrie 2006.
 B) Noiembrie 2007.

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Resurse umane: 2 persoane ANPM, 3 persoane ANM și 1 persoana MMGA (coordonare)

Resurse financiare:

- A) 357.000 RON
 B) 353.000 RON

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Pe termen lung se aștepta ca viitoarele activități legate de adaptare vor fi fundamentate pe informații bazate pe dovezi științifice și pe o analiză cuprinzătoare a vulnerabilității la efectele schimbărilor climatice. Pe termen scurt, se va eficientiza prioritizarea alocării resurselor financiare dedicate aspectelor legate de adaptarea la schimbări climatice.

Pe termen mediu, se va îmbunătăți procesul decizional în diversele sectoare de activitate, datorită integrării aspectelor privind necesitățile de adaptare la schimbările climatice în strategiile de dezvoltare sectoriale.

3.3 Elaborarea Planului National de Actiune pentru Adaptare (PNAA)**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 5 (Impact, vulnerabilitate și adaptare la schimbările climatice). Una dintre modalitățile prin care pot fi concretizate prevederile acestui capitol este realizarea unui Plan National de Acțiune pentru Adaptare, care să includă toate aspectele importante referitoare la impact, vulnerabilitate și adaptare și să prezinte soluții posibilele problemele identificate ca urmare a implementării acțiunilor din PNASC.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Absența considerențelor de adaptare la schimbările climatice în formularea politicilor de planificare a dezvoltării diverselor sectoare de activitate.

Având în vedere că vulnerabilitatea la schimbări climatice generează costuri asupra economiei românești, iar deciziile luate, datorită confruntării cu unele fenomene, vor avea efecte pe termen lung este necesar să se structureze un cadru coerent, în scopul adaptării la schimbările climatice.

Un obiectiv general al abordării adaptării este acela de a asigura aducerea considerențelor de adaptare în prim-planul planificării și reglementării de sector. Abordarea problematicii de adaptare la schimbări climatice se va realiza prin integrarea aspectelor de adaptare în procesul de planificare și reglementate la nivel de sector. PNAA va include acțiuni de analiză și îmbunătățire a principalelor reglementări și ghiduri de planificare.

3. Descrierea acțiunii:

Se va elabora PNAA, care va identifica, pe baza cunoștințelor și informațiilor rezultate din sinteza cercetărilor/studiilor, politicile și măsurile necesare pentru sectoarele cele mai vulnerabile, respectiv: agricultura, silvicultura și gospodărirea apelor.

Realizarea unor măsuri de adaptare la condițiile climatice variabile și la fenomenele extreme, pe termen scurt are ca avantaj abordarea priorităților prezente (ex. măsuri legate de sistemele de avertizare rapidă și management al dezastrelor legate de inundații sau secetă), reducând în același timp vulnerabilitatea față de schimbări climatice pe termen lung.

Faza pregătitoare va include un plan detaliat de identificare a factorilor implicați în elaborarea PNAA. Se va pune un accent special pe identificarea și comunicarea măsurilor de adaptare ce pot fi implementate în mod concret la nivel local, având în vedere resursele limitate disponibile. Măsurile vor viza, în principal, agricultura, silvicultura, gospodărirea apelor, infrastructura și serviciile de intervenție de urgență. Un obiectiv principal va fi reprezentat de diseminarea recomandărilor printre autoritățile de la nivel local și asigurarea asistenței tehnice pentru implementare. PNAA va include o analiză a principalelor reglementări și ghiduri de planificare și o serie de indicatori pentru monitorizarea implementării, care va fi efectuată de SCA (CNSC).

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

ANPM și ANM, sub coordonarea MMGA, împreună cu SCA și alte instituții cu activitate în domeniu

5. Termenul de implementare a acțiunii:

Decembrie 2007, primul PNAA

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Resurse umane: 2 persoane ANPM, 3 persoane ANM și 1 persoana MMGA (coordonare) – aceleasi persoane pentru toate acțiunile de la Capitolul 3 al PNASC

Resurse financiare: 708.000 RON pentru 2006-2007

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Realizarea acțiunilor din PNAA care raspund problemelor presiunilor climatice urgente și vulnerabilității actuale va determina pe termen mediu beneficii economice și de mediu. Efectele și amploarea depind de politicile și măsurile specifice cuprinse în PNAA și de eficacitatea

implementării lor. O mai bună adaptare la efectele schimbărilor climatice va contribui la reducerea vulnerabilității și a pierderilor de bunuri materiale și naturale.

3.4 Planificarea Programului de cercetări privind adaptarea la schimbări climatice (CCARP)

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 5 (Impact, vulnerabilitate și adaptare la schimbările climatice). Una dintre modalitățile prin care pot fi concretizate prevederile acestui capitol este planificarea și implementarea unui Program național de cercetare în domeniul adaptării la schimbări climatice, care să identifice sau să dezvolte abordări și metodologii de evaluare a impactului politicilor și măsurilor de adaptare la schimbările climatice și să îmbunătățească evaluarea impactului, inclusiv evaluarea riscurilor și managementul riscurilor și evaluarea posibilităților de adaptare.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Schimbările climatice reprezintă un domeniu în care există multe incertitudini și este nevoie de cunoștințe mai aprofundate. Există incertitudini cu privire la viitoarele scenarii referitoare la emisii de GHG; la schimbările pe care acestea le determină în condițiile climatice, la efectele schimbărilor climatice asupra ecosistemelor și sectoarelor economice, la opțiunile de adaptare disponibile și la dezvoltarea economică și socială a societății românești, ce va trebui să se confrunte și să se adapteze la schimbările climatice. Astfel, studiile privind adaptarea s-au axat, în primă fază, pe cercetarea impactului și vulnerabilității, ca o condiție premergătoare identificării și evaluării politicilor și măsurilor referitoare la adaptare.

În România, cercetările și studiile legate de impact și adaptare au avut loc la o scară mai limitată, în special datorită unor constrângeri financiare. Astfel, este necesar să se îmbunătățească baza de cunoștințe și includerea în cercetare a mai multor sectoare și sisteme naturale, deoarece, în trecut, aceasta s-a axat aproape exclusiv pe agricultură, silvicultură și gospodărirea apelor.

Este necesar ca cercetarea și studiile să fie concepute și implementate, astfel încât instituțiile implicate din România să fie puse în legătură cu instituții partenere, în domeniu, din străinătate în vederea îmbunătățirii integrării cercetării românești în programele internaționale, în special din UE.

3. Descrierea acțiunii:

Se va elabora un program național de cercetare, având ca obiectiv general îmbunătățirea capacității de adaptare pe termen mediu și lung a societății românești la schimbările climatice.

Obiectivul imediat este cel de a implementa proiecte de cercetare și studii cu destinație precisă și prioritizate, care să răspundă la următoarele întrebări:

Care sunt cele mai vulnerabile ecosisteme, sectoare și regiuni față de schimbările climatice? Care este nivelul actual al adaptării și capacității de adaptare? Care sunt în viitor riscurile climatice majore?

Programul va fi inițiat pe baza studiului de definire a domeniului (vezi acțiunea 3.2), care va identifica deficiențele majore în cunoștințe și necesitățile de noi cercetări. Domeniile prioritare identificate în studiul de definire a domeniului vor fi de asemenea prioritizate în programul de cercetare pentru a maximiza utilitatea și aplicabilitatea rezultatelor cercetării la planificarea viitoare a adaptării în România.

CCARP va fi conceput ca un program pe trei ani, desfășurat pe baza unor licitații anuale de oferte, acesta urmând a fi reluat după prima perioadă de trei ani. Se va constitui o Comisie executivă CCARP, cu reprezentanți de la autoritățile publice, din principalele institute de cercetare și din

instituții de învățământ superior, care va stabili termenii de referință, inclusiv procedurile și criteriile de evaluare a ofertelor de teme de cercetare. O activitate separată înainte de organizarea licitațiilor de oferte la nivel de sector va fi aceea de creare a cadrului și liniilor directoare pentru studii.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA, ANPM, MEdC, ANM, MEC, MAPDR, MTCT și alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

Septembrie 2007 pentru termenii de referință și cadrul instituțional al CCARP.

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Finanțarea CCARP va fi asigurată de la bugetul de stat, prin bugetele alocate ministerelor implicate, precum și din bugetele altor instituții. Fiecare proiect de cercetare în parte se va baza pe cofinanțarea instituțiilor participante. Vor fi explorate posibilitățile de obținere de finanțare suplimentară de la donori internaționali.

Resurse umane: câte o persoană din ANPM, ANM, MMGA și MEdC

Activitățile de cercetare efective: vor avea loc începând cu 2008, iar costurile nu sunt incluse în acest PNASC.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Efectele pozitive asupra societății românești în general vor apărea mai ales pe termen lung, pe măsură ce deciziile privind politicile și măsurile de adaptare se vor baza pe cunoștințe din ce în ce mai solide. Pe termen scurt și mediu, impactul va consta în îmbunătățirea comunicării informațiilor către factorii de decizie din sectoarele public și privat, în ceea ce privește vulnerabilitatea la schimbările climatice și modalitățile de reducere a efectelor viitoare.

3.5 Instrumente de decizie pentru planificarea adaptării prin prisma experienței

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 5 (Impact, vulnerabilitate și adaptare la schimbările climatice). Una dintre modalitățile prin care pot fi concretizate prevederile acestui capitol este elaborarea unor instrumente de decizie pentru planificarea adaptării prin prisma experienței și prioritizarea politicilor și măsurilor de adaptare, inclusiv a consecințelor economice ale diferitelor măsuri de adaptare.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Conform SNSC realizarea și implementarea măsurilor de adaptare depinde de abilitatea de a accesa și utiliza instrumentele disponibile de evaluare și prioritizare a acestora și de aplicarea acestor instrumente în planificarea adaptării în condiții reale.

Pe baza experienței internaționale de planificare a adaptării, au fost identificate trei elemente particulare ale procesului de planificare a adaptării: Instrumente de suport decizional pentru evaluarea economică și prioritizarea opțiunilor de adaptare; Abordare structurată a managementului riscurilor; "Cele mai bune practici" de integrare a adaptării în reglementare și planificare.

Toate elementele sunt importante pentru îmbunătățirea procesului de planificare a adaptării, având un caracter multi-sectorial și venind în sprijinul procesului planificării adaptării în toate sectoarele.

3. Descrierea acțiunii:

1. Instrumente de suport decizional pentru evaluarea economică și prioritizarea opțiunilor de adaptare.

Se va organiza un seminar de două zile privind aplicarea instrumentelor de suport decizional în evaluarea din punct de vedere economic a opțiunilor de adaptare. Participanții la seminar vor fi profesioniști din sectoarele public și privat, care vor utiliza practic instrumentele de analiză economică. Seminarul va fi prezentat ca un prim pas în introducerea metodelor de evaluare economică în planificarea adaptării. MMGA în continuare va analiza activități posibile, prin care să se intensifice aplicarea practică a instrumentelor legate de adaptare.

2. Abordare structurată a managementului riscurilor

Se va organiza un seminar de două zile privind aplicarea metodei de management a riscurilor în adaptarea la schimbările climatice. Participanții la seminar vor fi profesioniști din sectoarele public și privat care vor utiliza practic instrumentele de management a riscurilor. Seminarul va fi prezentat ca un prim pas în introducerea metodelor structurate de management a riscurilor în planificarea adaptării. MMGA va analiza activități posibile în continuare prin care să se intensifice aplicarea practică a acestor instrumente.

3. "Cele mai bune practici" de integrare a adaptării în reglementare și planificare

Se va organiza un seminar de două zile, la care vor fi invitați reprezentanți ai țărilor identificate ca având o experiență semnificativă în integrarea adaptării în reglementarea și planificarea la nivel național și regional. Experiența internațională va contribui la stabilirea modului de incorporare a adaptării în procesele de reglementare și planificare din România. Seminarul va fi utilizat ca mijloc de informare în vederea elaborării ghidurilor de incorporare a adaptării în procesele de planificare de către autoritățile naționale și locale.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA, ANPM, ANM, MEC, MAPDR, MTCT și alte institutii cu responsabilitati în domeniu.

5. Termenele de implementare a acțiunii:

- 1) Septembrie 2006
- 2) Martie 2007
- 3) Noiembrie 2007

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Resurse umane: câte o persoană desemnată din MMGA, ANPM, ANM, MEC, MAPDR, MTCT

Resurse financiare:

- 1) Organizare seminar 35.700 RON (surse de finanțare externe sau bugetul de stat)
- 2) Organizare seminar 35.300 RON (surse de finanțare externe sau bugetul de stat)
- 3) Organizare seminar 35.300 RON (surse de finanțare externe sau bugetul de stat)

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Efectele pozitive asupra societății românești în general vor apărea mai ales pe termen lung, pe măsură ce deciziile privind politicile și măsurile de adaptare se vor baza pe cunoștințe din ce în ce mai solide. Pe termen scurt și mediu, impactul va consta în îmbunătățirea comunicării informațiilor către factorii de decizie din sectoarele public și privat, în ceea ce privește vulnerabilitatea la schimbările climatice și modalitățile de reducere a efectelor viitoare.

4 Mecanisme flexibile prevazute de Protocolul de la Kyoto

<p>4.1 Elaborarea ghidului privind pregătirea și aprobarea proiectelor JI pe baza Modulii II</p>
<p>1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:</p> <p>Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 7.3 (Implementare în comun și Comercializarea internațională a emisiilor).</p>
<p>2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:</p> <p>Până în prezent, România a dezvoltat proiecte JI pe baza documentațiilor completate conform practicilor internaționale și cu ajutorul procedurilor stabilite de comun acord cu partenerii străini, pe baza Memorandumurilor de Înțelegere. Lipsa unei proceduri interne legal aprobate privind completarea și depunerea documentațiilor specifice, precum și a etapelor de procedură pentru promovarea unor astfel de proiecte, ar putea explica lipsa de interes a societăților comerciale față de promovarea proiectelor JI.</p> <p>Criteriile de eligibilitate pe care trebuie să le întrunească România pentru a putea participa la dezvoltarea proiectelor JI pe baza Modulii II sunt următoarele: ratificarea KP; calcularea cantității atribuite; existența registrului național. România este parte la KP încă din anul 2001, iar cerințele referitoare la cantitatea atribuită și registrul național vor fi îndeplinite până în septembrie 2006, conform acțiunilor 2.2 și 2.5.</p>
<p>3. Descrierea acțiunii:</p> <p>Facilitarea dezvoltării proiectelor JI pe baza Modulii II implică realizarea a trei activități, după cum urmează:</p> <p>1) Întocmirea "Ghidului privind proiectele JI", incluzând un capitol introductiv, care să explice "filozofia" acestui gen de proiecte și descrierea documentelor specifice JI ce trebuie elaborate de cei care doresc să desfășoare astfel de proiecte: scrisori de intenție, "Document de prezentare inițială a proiectului JI" (PIN), „Documentul de prezentare a proiectului” (PDD), „Planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră” (PM), evaluarea impactului asupra mediului (EIM), dezbaterile publice, cerințele referitoare la determinarea PDD, inclusiv documentele referitoare la raportarea emisiilor de GHG și verificarea rezultatelor după finalizarea proiectelor.</p> <p>2) Pregătirea documentului „Procedura aprobării proiectelor JI”, care are ca scop detalierea etapelor de prezentare a materialelor de referință, a responsabilităților de analiză a documentelor specifice JI, intervalul de răspuns la astfel de cereri, formatul standard al documentelor ce se eliberează de către MMGA, pentru fiecare etapă a procedurii. Trebuie să se facă o distincție clară între stabilirea situației de referință pentru procedura JI Modul II și procedura JI Modul I. Pentru Modul II cerințele specifice privind stabilirea situației de bază vor fi determinate de către Comitetul de Supraveghere a Proiectelor JI (JISC), în timp ce stabilirea situației de bază pentru Modul I va lăsa mai mult loc pentru decizii la nivel național.</p> <p>3) Instruirea personalului implicat în analiza documentelor specifice JI și a personalului implicat în monitorizarea implementării proiectelor JI.</p>
<p>4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:</p> <p>MMGA și ANPM și alte instituții cu responsabilități în domeniu răspund de întocmirea versiunii inițiale de lucru a documentelor de la punctele 1 și 2, propun avizarea acestuia în cadrul CNSC și apoi aprobarea prin ordin MMGA. MMGA este responsabil cu instruirea personalului prevăzută la punctul 3.</p>
<p>5. Termenul de implementare a acțiunii:</p> <p>Martie 2006</p>

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Resurse umane:

- 1) și 2) MMGA - 2 persoane și ANPM - 2 persoane
- 3) MMGA - 1 persoana și ANPM - 3 persoane (ANPM va organiza instruirile APM-urilor)

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Un ghid pentru proiectele JI și o procedură de aprobare a acestora vor clarifica aspectele importante privind acest mecanism și vor încuraja interesul potențialilor beneficiari de a promova proiecte JI, ce conduc la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

4.2 Procedura de aprobare a proiectelor JI pe baza Modulului I**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 7.3 (Implementare în comun și Comercializarea internațională a emisiilor), care prevede ca România va continua să participe la implementarea mecanismului JI, urmărind și respectarea criteriilor de eligibilitate pentru proiectele JI.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Criteriile de eligibilitate pe care trebuie să le îndeplinească România pentru a putea participa la dezvoltarea proiectelor JI pe baza Modulului I sunt următoarele: ratificarea KP; calcularea cantității atribuite; existența sistemului național de estimare a emisiilor de GHG și a absorbțiilor; existența registrului național; transmiterea celui mai recent inventar al emisiilor de GHG și transmiterea informațiilor suplimentare privind cantitatea atribuită conform art 7.1 din KP. În același timp România va trebui să elaboreze o procedură internă privind aprobarea, verificarea și monitorizarea reducerilor de emisii de GHG pentru proiectele JI. România este parte la KP încă din anul 2001, iar cerințele referitoare la cantitatea atribuită, registrul național, sistemul național de estimare și inventar vor fi îndeplinite până în septembrie 2006, conform acțiunilor 2.1, 2.2 și 2.5.

3. Descrierea acțiunii:

Pe baza experienței dobândite în promovarea proiectelor pe baza Modulului II, se va stabili gradul de flexibilitate ce poate fi acordat pentru dezvoltarea proiectelor JI pe baza Modulului I. În acest scop, vor fi necesare 2 activități, după cum urmează:

- 1) Elaborarea procedurii de aprobare a proiectelor JI pe baza Modulului I, care să includă formatul documentației specifice necesare, termenele de analiză și emitere a aprobării de către MMGA. Procedura va include și identificarea metodologiilor de definire a situației de referință și a cerințelor referitoare la monitorizare.
- 2) Realizarea cadrului instituțional pentru acreditarea unor entități operationale independente care să verifice documentația specifică proiectelor JI și rapoartele de monitorizare a reducerilor de emisii generate de proiectele JI.

Asociația de Acreditare din România (RENAR), membră a Asociației Europene pentru Acreditare (EA), va acredita astfel de entități operationale independente pe baza unor proceduri specifice.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA și ANPM și alte instituții cu responsabilități în domeniu, răspund de elaborarea versiunii inițiale de lucru a procedurii de aprobare de la punctul 1 și propun avizarea acesteia în cadrul CNSC și apoi aprobarea prin ordin al MMGA.

MEC, care coordonează RENAR, va dispune măsurile necesare pentru dezvoltarea capacității RENAR în acest domeniu și pentru elaborarea procedurilor necesare pentru acreditarea entităților operationale independente.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

1 Septembrie 2006

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

1) 1 persoană MMGA și 2 persoane ANPM

178.500 RON pe baza unui proiect de asistență tehnică finanțat de Ministerul Afacerilor Economice din Olanda.

2) 1 persoană MEC și 2 persoane RENAR

35.700 RON din surse proprii RENAR.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Dezvoltarea proiectelor pe baza Modulului I JI permite o mai mare flexibilitate în pregătirea documentației și poate conduce implicit la o reducere a perioadei de timp necesare pentru aprobarea proiectului și a cheltuielilor asociate elaborării documentelor specifice.

4.3 Elaborarea și aprobarea criteriilor de eligibilitate și a domeniilor prioritare pentru proiectele JI**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 7.3 (Implementare în comun și Comercializarea internațională a emisiilor), care prevede că România va continua să participe la implementarea mecanismului JI, urmărind respectarea criteriilor de eligibilitate pentru proiectele JI.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Criteriile de eligibilitate și domeniile prioritare avizate de CNSC se referă între altele la următoarele:

- Proiectele JI trebuie să sprijine politicile și obiectivele de dezvoltare durabilă a României;
- Proiectele JI trebuie să conducă la reduceri suplimentare de emisii de GHG;
- Proiectele JI trebuie să demonstreze aditionalitatea (acestea nu ar fi avut loc într-un scenariu normal de dezvoltare);
- Beneficiarul proiectului JI trebuie să demonstreze capacitatea de a completa în totalitate schema de finanțare și de a gestiona pregătirea și implementarea proiectului;
- Proiectele JI trebuie să genereze reduceri de emisii de GHG de cel puțin 0,1MtCO₂ e anual.

Între domeniile prioritare se numără: reabilitarea sistemelor de încălzire centrală, modernizarea și reabilitarea CET-urilor, creșterea eficienței energetice, schimbarea combustibilului în instalațiile de producere a energiei, cu combustibili "curați", utilizarea biogazului provenit de la închiderea depozitelor de deșeuri, promovarea surselor de energie regenerabilă și împădurirea sau reîmpădurirea unor suprafețe de teren.

3. Descrierea acțiunii:

1) Elaborarea criteriilor de eligibilitate și a domeniilor prioritare, după o analiză mai aprofundată și supunerea acestora avizării CNSC.

2) Identificarea preliminară a posibilelor proiecte JI și realizarea unei baze de date. MMGA, împreună cu ANPM vor elabora conform acțiunii 4.2 o serie de documente specifice pentru aprobarea proiectelor JI, printre care un model de „Document de prezentare inițială a proiectului JI” (PIN), care va fi supus avizării CNSC și diseminat în toate sectoarele eligibile și autorităților locale. Societățile cu activitate în domeniile prioritare vor fi invitate să prezinte ANPM idei de proiecte în formatul PIN, pentru a putea crea o bază de date în acest sens. ANPM va asigura conformarea cu criteriile de eligibilitate și domeniile prioritare, dar calitatea și viabilitatea financiară a ideilor de proiecte vor trebui asigurate de cei ce le propun și vor fi evaluate în cadrul ședințelor CNSC la momentul solicitării scrisorii de susținere din partea MMGA.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA și ANPM și alte institutii cu responsabilitati in domeniu, răspund de elaborarea versiunii inițiale de lucru a criteriilor de eligibilitate și a domeniilor prioritare de la punctul 1 și propun

<p>avizarea acestora în cadrul CNSC și apoi aprobarea prin Ordin MMGA.</p> <p>ANPM este responsabilă cu realizarea bazei de date a posibilelor proiecte JI și cu includerea propunerilor de proiecte în această bază de date.</p>
<p>5. Termenele de implementare a acțiunii:</p> <p>Criteriile de eligibilitate incluse în procedura de aprobare a proiectelor JI Mod II: Martie 2006</p> <p>Criteriile de eligibilitate incluse în procedura de aprobare a proiectelor JI Mod I: Septembrie 2006</p> <p>Înființarea bazei de date pentru posibilele proiecte JI: Martie 2006</p> <p>Includerea propunerilor de proiecte JI în baza de date: permanent</p>
<p>6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:</p> <p>Resurse umane:</p> <p>1) 1 persoană MMGA și 2 persoane ANPM; nu sunt necesare contribuții financiare</p> <p>2) 2 persoane ANPM; nu sunt necesare contribuții financiare</p> <p>Resurse financiare: nu sunt necesare contribuții financiare</p>
<p>7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:</p> <p>Elaborarea criteriilor de eligibilitate vor da posibilitatea celor ce doresc să dezvolte proiecte JI să cunoască toate aspectele solicitate și să pregătească mai bine documentele specifice ce însoțesc un proiect JI. Întocmirea bazei de date cu posibile proiecte JI va oferi potențialilor beneficiari o șansă mai bună de a atrage parteneri străini pentru finanțarea dezvoltării acestora și va facilita accesul investitorilor străini la posibile proiecte JI în România.</p>

<p>4.4 Cadru și fundamentarea implementării unei Scheme de Investiții Verzi (GIS)</p>
<p>1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:</p> <p>Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 7.3 (Implementare în comun și Comercializarea internațională a emisiilor). Pe baza scenariilor formulate în cea de-a III-a Comunicare Națională, România va dispune de o cantitate disponibilă de aproximativ 50 milioane tone CO₂ echivalent pe an, din care o parte poate fi valorificată prin utilizarea GIS.</p>
<p>2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:</p> <p>Gestionarea fondurilor obținute din comercializarea unităților cantității atribuite (AAU-uri) conform art. 17 al KP, în baza unei GIS, necesită o structură instituțională specială. Extinderea domeniului de competență a unei entități existente, cu experiență în promovarea proiectelor de mediu, precum Administrația Fondului de Mediu (AFM), se poate realiza cu un efort financiar minim care s-ar limita doar la realizarea unor proceduri specifice pentru finanțarea proiectelor de reducere a emisiilor de GHG și instruirea personalului AFM.</p>
<p>3. Descrierea acțiunii:</p> <p>Analiza implicațiilor preluării de către AFM a responsabilităților în gestionarea fondurilor provenite din comercializarea unei cantități de AAU-uri în baza unei GIS.</p> <p>Elaborarea și aprobarea legislației specifice în ceea ce privește îmbunătățirea cadrului instituțional al AFM pentru preluarea sarcinilor aferente implementării GIS și modalitatea de finanțare a proiectelor de reducere a emisiilor de GHG din veniturile GIS.</p> <p>Elaborarea de proceduri specifice necesare pentru implementarea proiectelor de reducere a emisiilor de GHG – Manualul ciclului de proiect, criteriile de eligibilitate, criteriile de acceptare, condiții de finanțare, proceduri de monitorizare/raportare.</p>

Stabilirea modului de aprobare de către Guvern a acordurilor/contractelor de comercializare a AAU-urilor, în special privind cantitatea, prețul și condițiile tranzacțiilor.

Instruirea personalului AFM pentru a putea asigura competență tehnică, economică și financiară în gestionarea fondurilor GIS.

Organizarea unor seminare dedicate autorităților publice și unităților economice care ar putea dezvolta proiecte de reducere a emisiilor de GHG pe baza GIS, în vederea înțelegerii mecanismelor asociate GIS și a posibilităților de finanțare.

O parte din veniturile GIS pot fi folosite și pentru întărirea capacității instituționale prin finanțarea unor proiecte de asistență tehnică ce vor fi propuse de MMGA.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA, ANPM, AFM și alte instituții cu responsabilități în domeniu

5. Termenele de implementare a acțiunii:

Februarie – August 2006

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Resurse umane: 1 persoană MMGA, 1 persoană ANPM și 4 persoane AFM

Resurse financiare: 107.100 RON din surse externe (proiect Regional Environmental Center – cu sprijinul Japan Special Fund) și 35.700 RON de la bugetul de stat pentru organizarea unor seminarii și instruirea personalului.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Proiectele implementate pe baza unei GIS vor reduce emisiile de GHG și vor conduce la îmbunătățirea calității mediului prin implementarea de noi investiții și rețehnologizări. Acțiunea va avea ca efect implementarea adecvată a GIS și existența unei structuri pentru finanțarea rapidă a unor proiecte prioritare în domeniul schimbărilor climatice (proiecte de investiții și activități de întărire a capacității instituționale).

4.5 Implementarea propriu-zisă a unei GIS

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 7.3 (Implementare în comun și Comercializarea internațională a emisiilor).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

GIS reprezintă o oportunitate de finanțare a proiectelor de reducere a emisiilor de GHG care, în afară de rețehnologizare, va determina și conformarea cu alte cerințe de mediu. România este una dintre puținele țări (ca și Bulgaria, Rusia și Ucraina) care ar putea beneficia de pe urma implementării unor astfel de mecanisme. Având în vedere că GIS nu este un mecanism flexibil al KP nu există reguli privind dezvoltarea sau implementarea unei astfel de scheme. Astfel România poate stabili/realiza cadrul legal și instituțional în funcție de condițiile naționale.

3. Descrierea acțiunii:

1) Elaborarea documentației pentru decizia politică privind procentajul din cantitatea atribuită (AA) disponibilă pentru a fi comercializată în baza unor GIS, stabilirea domeniilor de activitate relevante pentru proiectele finanțate din veniturile GIS și identificarea acțiunilor importante referitoare la întărirea capacității instituționale.

2) Comercializarea efectivă a unei cantități de AAU-uri în baza unor acorduri/contracte cu țări aflate pe Anexa B a KP

3) Stabilirea eligibilității tipurilor de proiecte de reducere a emisiilor de GHG sau programe de întărire a capacității instituționale ce ar putea fi propuse spre finanțare din veniturile unei GIS

4) Organizarea unor seminare de conștientizare privind GIS
4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii: MMGA, ANPM, AFM și alte instituții cu responsabilități în domeniu.
5. Termenul de implementare a acțiunii: Septembrie – Decembrie 2006
6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii: Asistența tehnică și financiară va fi solicitată țărilor cu care România a semnat Memorandumuri de Înțelegere sau donatorilor internaționali.
7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii: Implementarea unor GIS și finanțarea unor proiecte de investiții va conduce la facilitarea participării altor fonduri și finanțări în dezvoltarea și implementarea proiectelor de reducere a emisiilor de GHG cu impact pozitiv asupra îmbunătățirii calității mediului din România. De asemenea, prin introducerea noilor tehnologii vor fi create condiții pentru creșterea competitivității pe piață, a companiilor românești. Implementarea unor GIS va conduce la îmbunătățirea capacității instituționale prin finanțarea unor proiecte și programe necesare în domeniul schimbărilor climatice.

5 Schema UE privind comercializarea emisiilor

5.1 Evaluarea necesităților instituționale și stabilirea cadrului instituțional pentru transpunerea și implementarea Dir. 2003/87/CE modificată prin Dir. 2004/101/CE

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 8 (Implementarea Directivei UE 2003/87/CE) care se referă la transpunerea și implementarea Directivei UE privind comercializarea certificatelor de emisii (2003/87/CE - ETS UE) în România combinată cu Directiva care amendează ETS UE prin recunoașterea legăturii dintre ETS UE și mecanismele flexibile prevăzute de Protocolul de la Kyoto (2004/101/CE - „linking”).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Ca viitor stat membru UE, România este obligată să transpună în legislația națională Directiva privind comercializarea emisiilor, cel mai târziu până la data aderării. Recunoscând beneficiile potențiale pentru mediul și economia României ale comercializării certificatelor de emisii în interiorul UE, MMGA și-a propus să transpună Directiva ETS UE până la sfârșitul anului 2005 și va întocmi și transmite Planul Național de Alocare (NAP), pentru perioada 2007-2012, spre aprobarea (neoficială) a CE până în Septembrie 2006, pentru a permite inițierea tranzacțiilor încă de la 1 ianuarie 2007 – data preconizată pentru aderarea României la UE.

3. Descrierea acțiunii:

A) Evaluarea necesităților instituționale pentru a identifica necesarul de capacitate instituțională pentru implementarea ETS UE. Aceasta va include și asigurarea resurselor necesare (finanțare, personal și specializare) și va trata alocarea responsabilităților și implicării ministerului, agențiilor și altor instituții relativ la diferite activități legate de ETS UE.

a) Autoritățile ce vor fi implicate: MMGA, desemnat ca Autoritate Competentă pentru implementarea ETS UE; ANPM; ARPM-uri; APM-uri și alte instituții cu responsabilități în domeniu

b) Responsabilitățile și activitățile care vor intra sub responsabilitatea MMGA (inclusiv agențiile/instituțiile aflate în subordinea/sub coordonarea sa) sunt:

1. Coordonarea elaborării NAP
2. Realizarea inventarului instalațiilor
3. Comunicarea și furnizarea informațiilor pentru participanți
4. Autorizarea
5. Monitorizarea și raportarea
6. Administrarea registrului național

Responsabilitatea acreditării Organismelor de verificare care vor efectua monitorizarea și raportarea intra sub incidența MEC

B) Stabilirea cadrului instituțional necesar implementării ETS UE – prin adoptarea legislației primare de transpunere a Directivei ETS UE și organizarea aspectelor instituționale privind ETS UE în cadrul agențiilor naționale/regionale/locale de protecție a mediului.

C) Instruirea personalului implicat în ETS UE prin cursuri și seminarii.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA și instituțiile aflate în subordinea/sub coordonarea sa, MEC, MAI și alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

Decembrie 2005 – Finalizarea evaluării necesarului de capacitate

Ianuarie 2006 – Stabilirea cadrului instituțional

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Câte o persoană din MMGA, ANPM, MEC și MAI, și consultanți internaționali.

Resurse financiare externe pentru consultanță pe baza unor programe finanțate de donori internaționali.

Finanțare de la bugetul de stat pentru angajarea de personal și instruire: 35.700 RON în 2006 și 35.300 RON în 2007.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Sectoarele care fac parte din ETS UE, reprezintă circa 50% din totalul emisiilor de GHG din UE, contribuie semnificativ la realizarea țintelor de reducere a emisiilor statelor membre UE într-un mod economic și eficient, și fac trecerea la o economie cu consum redus de carbon în viitor. În România, implementarea ETS UE va permite unui număr mare de societăți comerciale din sectorul energetic și industrie să participe la comercializarea certificatelor de emisii. În cazul unui surplus de certificate atribuite, societățile pot crea venituri suplimentare prin vânzarea acestora pe piață.

5.2 Aprobarea legislației primare de transpunere a Directivei 2003/87/CE, amendată de Directiva 2004/101/CE**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 8 (Implementarea Directivei UE 2003/87/CE) care se referă la transpunerea și implementarea Directivei UE privind comercializarea certificatelor de emisii (2003/87/CE -ETS UE) în România combinată cu Directiva care amendează ETS UE prin recunoașterea legăturii dintre ETS UE și mecanismele flexibile prevăzute de Protocolul de la Kyoto (2004/101/CE - „linking”).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Ca viitor stat membru UE, România este obligată să transpună în legislația națională Directiva ETS UE cel mai târziu până la data aderării. Recunoscând potențialele beneficii atât pentru mediul cât și pentru economia României rezultate în urma comercializării certificatelor de emisii de GHG, MMGA și-a propus să transpună Directiva ETS UE până la sfârșitul anului 2005.

Acțiunea prevede elaborarea și adoptarea cadrului legal (legislație primară), cu prevederi adecvate privind stabilirea cadrului instituțional și procedural în implementarea și aplicarea Directivei ETS EU.

3. Descrierea acțiunii:

A) Proiectele legislației primare pentru transpunerea Directivei ETS UE având 2 componente:

1. Proiect de amendare a legislației existente (Legea protecției mediului nr. 137/1995, cu modificările ulterioare) pentru a permite:
 - a) Transpunerea Directivei ETS UE, amendate prin Directiva „de legătură” (2004/101/CE), și
 - b) Adoptarea aranjamentelor instituționale și financiare pentru implementarea ETS UE.
2. Proiect de act normativ (Hotărâre a Guvernului) pentru transpunerea completă a Directivei ETS UE (2003/87/CE), amendată prin Directiva “de legătură” (2004/101/CE). Acest act normativ va conține:
 - a) Descrierea detaliată a comunicării cu viitorii participanți;
 - b) Procedura de consultare a publicului cu privire la NAP;
 - c) Proceduri privind alocarea responsabilităților în cadrul MMGA și organizațiilor aflate în subordinea/sub coordonarea sa și stabilirea capacității instituționale necesare (rezultând din acțiunea 5.1) pentru implementarea ETS UE;
 - d) Responsabilitățile și modul de implicare a altor ministere (MEC și MAI), instituții implicate în procesul de alocare, ținând seama că MMGA și reprezentanții săi vor răspunde în totalitate de întregul proces de alocare (până la nivel de instalație). Există posibilitatea înființării unui grup de lucru dedicat acestui subiect, format din experții MMGA, MEC și MAI.

B) Consultări publice asupra proiectului și obținerea aprobărilor din partea altor ministere

C) Adoptarea legală a modificărilor LPM și HG privind transpunerea Directivei ETS

D) Instruirea personalului implicat în implementarea EU ETS.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA, împreună cu agențiile subordonate și alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenele de implementare a acțiunii:

Ianuarie 2006 – aprobarea HG de transpunere.

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Resurse umane: o persoană MMGA și o persoană ANPM

Resurse financiare: Acțiunea este parte dintr-un proiect de asistență tehnică sprijinit de Guvernul Olandei

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Stabilirea cadrului legal pentru implementarea în cele mai bune condiții a Directivelor ETS UE și „de legatură” și identificare clară a responsabilităților fiecărei instituții.

5.3 Aprobarea legislației secundare: Ghid de monitorizare și raportare. Acreditarea organismelor de verificare**1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:**

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 8 (Implementarea Directivei UE 2003/87/CE). Directiva ETS UE prevede ca emisiile să fie monitorizate și raportate conform Ghidului CE de Monitorizare și Raportare (MRG) aprobat prin Decizia CE din 29 ianuarie 2004 de stabilire a ghidului de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră în baza Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și Consiliului. Pentru a îndeplini obiectivul specific prezentat în SNSC – Capitolul 8.2 privind implementarea Directivei ETS UE și transpunerea tuturor reglementărilor subsecvente importante, România trebuie să adopte MRG și trebuie elaborate protocoale detaliate de monitorizare. În același timp, trebuie adoptate proceduri privind regulile de verificare, inclusiv proceduri de acreditare a verificatorilor desemnându-se și responsabilitățile de monitorizare, conform Capitolului 8.3.(d) din SNSC.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Astfel de activități nu s-au desfășurat în România până în prezent. Directiva 2003/87/CE prevede monitorizarea și raportarea emisiilor de GHG la nivelul instalației. România, ca viitor stat membru are obligația de a se conforma cu prevederile Directivei ETS UE cel târziu la data aderării.

3. Descrierea acțiunii:

A) Elaborarea și adoptarea legislației secundare privind monitorizarea și raportarea - Decizia CE din 29 ianuarie 2004 stabilește ghidul de monitorizare și raportare (MRG) a emisiilor de GHG. Acest MRG trebuie adoptat și trebuie elaborate procedurile de monitorizare, în același timp fiind desemnate responsabilitățile de monitorizare, raportare și verificare (MRV).

B) Adoptarea procedurii interne de acreditare a verificatorilor - Se va utiliza procedura elaborată de către Asociația Europeană pentru Acreditare (EA), respectiv „Ghid referitor la Recunoașterea Organismelor de Verificare conform ETS UE” dar și alte documente publicate pe baza experienței altor state privind adoptarea unei astfel de proceduri de acreditare a organismelor de verificare. Se vor stabili, de asemenea, aranjamentele instituționale necesare pentru înregistrarea verificatorilor acreditați – ex. registrul național al verificatorilor conform ETS UE.

C) Instruirea personalului autorităților de mediu și operatorilor privind ghidul de monitorizare și raportare adoptat (MRG)

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA împreună cu MEC și MAI și alte instituții cu responsabilități în domeniu

5. Termenele de implementare a acțiunii:

A) Martie 2006

B) Iulie 2006

C) Martie-Decembrie 2006

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Resurse umane: Câte o persoană din MMGA, ANPM, MEC și MAI

Resurse financiare: acțiunea este parte dintr-un proiect de asistență tehnică sprijinit de Guvernul Olandei

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Prin adoptarea legislației secundare se va completa cadrul legal pentru implementarea Directivelor ETS UE și „de legatură”. Totodată, prin adoptarea procedurii de acreditare a verificatorilor

companiile românești interesate în verificarea conform ETS UE pot fi înregistrate ca organisme recunoscute de verificare, monitorizare și raportare.

5.4 Prezentarea metodologiei de elaborare a Planului Național de Alocare (NAP)

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 8.3.(c) care prevede că NAP determină cantitatea totală de certificate pe care Guvernul României intenționează să le aloce și modul de alocare pentru fiecare instalație. Presupunând data începerii ETS UE la 1.1.2007, NAP-ul pentru perioada 2007-2012 va fi transmis spre aprobarea CE până în septembrie 2006.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Directiva 2003/87/CE a Parlamentului și Consiliului European prevede ca NAP să fie întocmit și depus la CE spre aprobare cu un an și jumătate înainte de intrarea acestuia în vigoare. România, ca viitor membru al UE, are obligația de a se conforma cu prevederile Directivei privind comercializarea certificatelor de emisii, cel mai târziu până la data aderării.

3. Descrierea acțiunii:

Metodologia trebuie să stabilească regulile și principalele aspecte ale elaborării NAP, și anume:

I. Acțiunile inițiale sunt incluse următoarele etape:

1. Integrarea celor două NAP într-un singur document bazat pe aceleași seturi de date, principii, metodologii și proceduri de aprobare
2. Determinarea structurii inițiale a NAP.
3. Determinarea calendarului detaliat de elaborare a NAP și a resurselor necesare.

II. Stabilirea instalațiilor ce vor fi incluse în ETS UE

- Inventarul instalațiilor

ETS are în vedere următoarele sectoare: activități energetice – instalații de combustie cu o putere termică instalată de peste 20 MW, rafinării de titei, furnale de cocs; metalurgie feroasă: siderurgie; industria de prelucrare a mineralelor ciment, sticla, ceramica; alte activități - celuloză și hârtie conform Anexei I a Directivei.

- Opțiunea de excludere

Art. 27 al Directivei 2003/87/CE permite excluderea temporară a unor instalații până la 31.12.2007. Etape de parcurs:

1. Stabilirea utilizării opțiunii de excludere și a condițiilor
2. Solicitarea de cereri de excludere din partea instalațiilor eligibile
3. Solicitarea aprobării Comisiei

III. Comunicarea cu viitorii participanți

Conștientizarea în vederea asigurării participării diferiților factori implicați în ETS UE. MEC și MAI vor juca un rol important în această activitate.

- Notificări oficiale

1. Stabilirea inventarului inițial al instalațiilor participante la ETS UE
2. Notificarea inițială solicitând comentarii asupra selecției și prezentând posibilitatea excluderii
3. Revizuirea inventarului, dacă este cazul și adoptarea acestuia
4. Notificarea formală a participanților privind toate procedurile și obligațiile legate de ETS UE

- Consultări

În afara notificărilor formale, autoritatea competentă sau reprezentanții acesteia vor consulta viitorii participanți în timpul pregătirii NAP-ului privind o serie de aspecte, în special, în ceea ce privește datele despre instalații ce se vor utiliza în pregătirea NAP și regulile și metodologiile de alocare aplicate și, în același timp, privind regulile și procedurile de autorizare și monitorizare.

IV. Metoda de alocare selectată

Art. 10 al Directivei 2003/87/CE prevede că, în prima perioadă prevăzută de Directiva, cel puțin 95% din certificate trebuie alocate gratuit. Pentru cea de-a doua perioadă, acest procentaj se reduce la cel puțin 90%. Toate statele membre UE au ales să aloce gratuit aceste cote instalațiilor. Metodologia va prezenta și opțiunea aleasă de România pentru ambele perioade prevăzute de Directiva.

V. Plafon general pentru instalațiile incluse

Comisia prevede o serie de linii directoare privind implementarea criteriilor din Anexa III a Directivei în raport cu stabilirea plafonului general:

1. Cantitatea totală a certificatelor să corespundă țintei de reducere a emisiilor de GHG
2. Cantitatea totală să nu depășească necesitățile probabile. Aceasta se leagă de emisiile proiectate pentru toate instalațiile incluse în ansamblu.
3. Cantitatea totală a certificatelor alocate să corespundă evaluărilor emisiilor efective și proiectate în vederea îndeplinirii țintei de reducere a emisiilor.
4. Raportul dintre totalul emisiilor din instalațiile incluse și emisiile totale să fie luat în considerare. Orice diferență față de acest raport în alocarea certificatelor trebuie justificată.

VI. Stabilirea plafoanelor la nivel de sector și activitate

După stabilirea plafonului general, certificatele vor putea fi distribuite pe sectoare și activități astfel:

1. Stabilirea defalcării pe sectoare și activități în stabilirea plafoanelor de alocare.
2. Selectarea proiectiilor/scenariilor privind emisiile la nivel de sector și activitate ce vor fi utilizate.
3. Identificarea și analizarea evoluțiilor importante pe sector și activitate (în special, în privința creșterii producției peste media tuturor instalațiilor incluse).
4. Stabilirea plafoanelor de alocare la nivel de sector și activitate corespunzător plafonului general.

VII. Principii de alocare la nivel de instalație

A. Anul de bază și metoda de prognozare la nivel de instalație

Anul sau perioada de bază este un parametru esențial pentru alocarea la nivel de activitate și instalație: Alegerea anului de bază poate ține seama de efectele asupra temperaturii sau de fluctuațiile anuale ale producției. Directiva prevede în acest caz utilizarea celor mai recente date și realizarea următoarelor etape:

1. Stabilirea unei abordări și a considerentelor privind selectarea anului sau a perioadei de bază.
2. Stabilirea anului sau perioadei de bază pentru alocare.
3. Stabilirea scenariilor și parametrilor de utilizat în evaluarea creșterii viitoare a producției și a emisiilor.

B. Acțiunea timpurie și tehnologia curată

- **Acțiune timpurie** - NAP poate permite includerea acțiunii timpurii. Acțiunea timpurie se limitează la reducerile emisiilor din instalațiile incluse în Directiva peste cantitatea redusă conform legislației comunitare sau naționale, sau la acțiunile întreprinse în lipsa unei astfel de legislații. Se vor desfășura următoarele acțiuni:

1. Luarea deciziei privind acordarea recompensei pentru acțiunea timpurie.
2. Stabilirea metodologiei de determinare a instalațiilor ce vor fi recompensate.
3. Stabilirea metodei de calculare a primei pentru acțiunea timpurie.
4. Calcularea primei totale necesare pentru acțiunea timpurie.

- **Tehnologii curate** - Directiva permite luarea în considerare a utilizării tehnologiilor curate în alocarea nivelului pe instalație. Etapele de parcurs sunt:

1. Luarea deciziei privind acordarea recompensei pentru tehnologii curate.
2. Stabilirea metodologiei/criteriilor de determinare a instalațiilor ce vor fi recompensate.
3. Stabilirea metodei de calculare a primei pentru utilizarea tehnologiilor curate.
4. Calcularea primei totale necesare pentru tehnologii curate.

VIII. Evaluarea calității și disponibilității datelor

În multe state membre UE, îndeosebi în noile state membre, calitatea și disponibilitatea datelor referitoare la emisii și producție la nivel de activitate și instalație s-au dovedit principalul obstacol în procesul de alocare. Acest aspect va trebui abordat dintr-o fază timpurie. Etape de parcurs:

1. Determinarea surselor de date ce vor fi folosite.
2. Evaluarea calității și disponibilității datelor referitoare la emisii.
3. Efectuarea colectării de date suplimentare, dacă este cazul.

IX. Determinarea rezervelor de certificate

O parte din certificatele totale ar putea fi ținute în rezervă și nealocate inițial instalațiilor din următoarele motive:

- **Rezerva pentru instalații neidentificate** - Se poate întâmpla ca unele instalații existente să rămână neidentificate până după adoptarea NAP. Rezerva ar putea fi utilizată pentru alocarea de

certIFICATE pentru aceste instalații identificate ulterior.

- Rezervă pentru noile instalații - NAP va trebui să conțină informații cu privire la modul în care firmele noi pot participa la ETS UE. Firmele noi trebuie tratate în același fel ca și participanții existenți deja. Majoritatea statelor membre ale UE au pastrat o rezervă pe care să o pună la dispoziție gratuit noilor instalații. Etape de parcurs:

1. Determinarea rezervei pentru instalații neidentificate și stabilirea destinației rezervei neutilizate.
2. Stabilirea abordării rezervei pentru firme noi și determinarea mărimii necesare a rezervei.
3. Determinarea destinației rezervei neutilizate (anulare sau scoatere la licitație).

X. Alocarea certificatelor pe fiecare instalație

Etapa finală în metodologia de alocare este reprezentată de stabilirea cantității de certificate pentru fiecare instalație. Foarte probabil, procesul de alocare va fi iterativ, ceea ce implică faptul că, după evaluarea alocării pe instalație, se pot opera ajustări ale metodologiei și plafoanelor la nivel de sector și instalație. Etape de parcurs:

1. Stabilirea emisiilor istorice la nivel de instalație.
2. Stabilirea formulei de bază a alocării în funcție de principiile adoptate și a eligibilității instalației pentru prime de acțiune timpurie sau de tehnologie curată.
3. Calcularea alocării cu asigurarea corespondenței cu plafonul de sector și activitate și plafoanele generale de alocare.

XI. Efectuarea consultărilor publice

Directiva prevede efectuarea de consultări publice privind NAP. Sunt necesare două runde de consultări, una asupra versiunii inițiale de lucru a NAP și o alta pentru versiunea finală a NAP.

XII. Autoevaluare

Proiectele de Plan Național de Alocare vor fi evaluate în raport cu criteriile enumerate în Anexa III a Directivei înainte de a fi depus la Comisie. Astfel se va asigura conformarea și se va sprijini procesul de evaluare de către Comisie.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MMGA – ca autoritate competentă desemnată
MEC și MAI – și alte institutii cu responsabilitati in domeniu

5. Termenele de implementare a acțiunii:

Inițiere: Decembrie 2005
Finalizare: Februarie 2006

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Cate 2 persoane din MMGA, ANPM, MEC și MAI
Finanțare de la buget: 71.400 RON și/sau asistență tehnică și financiară solicitată în țările cu care România a semnat Memorandumuri de Înțelegere sau donori internaționali.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Prin aprobarea metodologiei de elaborare a NAP se vor pune bazele efective ale implementării Directivei ETS UE în România, iar companiile participante vor cunoaște exact cerințele implementării acestei scheme de comercializare și vor putea participa la tranzacții.

5.5 Pregătirea și aprobarea Planului Național de Alocare (NAP) pentru perioada 2007-2012; adoptarea oficială a NAP; emiterea autorizațiilor pentru emisiile de GHG

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 8.3, care prevede că NAP prezintă cantitatea totală de certificate pe care Guvernul României intenționează să le aloce și modul în care le va aloca pentru fiecare instalație. Presupunând data începerii 1.1.2007, NAP pentru România va cuprinde ultimul an al primei perioade de tranzacționare (2007) împreună cu cea de-a doua perioadă 2008-2012.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

NAP reprezintă o obligație stabilită prin Directiva ETS UE și România, ca viitor stat membru al UE, va trebui să implementeze și să se conformeze cu prevederile Directivei cel târziu până la data aderării. Având în vedere discuțiile cu reprezentanții Comisiei, NAP va fi elaborat pentru întreaga perioadă 2007-2012 și prezentat CE spre aprobare cel târziu în septembrie 2006.

<p>3. Descrierea acțiunii:</p> <p>În implementarea acțiunii se prevăd următorii pași:</p> <p>I. Elaborarea NAP pentru perioada 2007-2012, în conformitate cu etapele I - XII din metodologie (a se vedea acțiunea 5.4). Practic este imposibil să se stabilească o abordare clară în doi pași: stabilirea metodologiei și elaborarea NAP, și astfel va exista o singură activitate integrată.</p> <p>II. Transmiterea NAP la CE pentru aprobare neoficială/oficială</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Notificarea NAP la Comisie (până în septembrie 2006). 2. NAP va face formal obiectul unei singure decizii a Comisiei. <p>III. Adoptarea legală a NAP</p> <p>După decizia de aprobare a NAP de către CE, va fi adoptată forma finală a acestuia prin HG.</p> <p>IV. Emiterea autorizațiilor pentru emisiile de GHG – în conformitate cu procedurile aprobate (amendarea procedurilor de autorizare de mediu - Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 818/2003 și Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 876/2004</p>
<p>4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:</p> <p>MMGA – ca autoritate competentă desemnată MEC și MAI și alte instituții cu responsabilități în domeniu.</p>
<p>5. Termenele de implementare a acțiunii:</p> <p>Prima versiune a NAP – Iunie 2006 Notificarea NAP la Comisie – Septembrie 2006 Adoptarea NAP prin HG – Decembrie 2007 Emiterea autorizațiilor pentru emisiile de GHG – până la 31 martie 2007</p>
<p>6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:</p> <p>Câte 2 persoane din MMGA, ANPM, MEC și MAI. Contribuție financiară prin asistență tehnică internațională: 534.300 RON Contribuție de la bugetul de stat: 356.600 RON pentru elaborarea NAP</p>
<p>7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:</p> <p>Pregătirea NAP și aprobarea lui de către Comisie va da posibilitatea operationalizării schemei ETS UE și a implementării efective a Directivei prin începerea realizării de tranzacții cu certificate de emisii de GHG între companii.</p>

<p>5.6 Comunicarea cu viitorii participanți</p>
<p>1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:</p> <p>Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – capitolul 8.3, și ținând seama de nivelul scăzut de conștientizare privind ETS UE în rândul viitorilor participanți. Această situație trebuie îmbunătățită în cel mai scurt timp pentru a asigura participarea acestora în cadrul ETS UE. MEC și MAI vor juca un rol important în realizarea acestei activități.</p>
<p>2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:</p> <p>O bună comunicare cu viitorii participanți la ETS UE reprezintă o condiție importantă pentru realizarea implementării Directivei ETS UE și România, ca viitor stat membru al UE, are obligația de a se conforma cu prevederile acesteia până cel mai târziu la data aderării.</p>
<p>3. Descrierea acțiunii:</p> <p>Comunicarea cu viitorii participanți</p> <p>SNSC prevede necesitatea unei campanii de informare a viitorilor participanți la ETS UE. Aceasta se va putea realiza cu ajutorul mai multor mijloace, precum:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea bazei legale pentru comunicare – a se vedea acțiunile 5.1, 5.2 și 5.3. 2. Realizarea inventarului instalațiilor. 3. Instruirea operatorilor, împreună cu autoritățile implicate 4. Realizarea unui dialog continuu între autorități și operatori înaintea, și în timpul pregătirii NAP, stabilirea persoanelor de contact, și a datelor de contact pentru acestea la nivelul tuturor autorităților implicate (național/regional/local) ce răspund la întrebările participanților la ETS UE 5. Pregătirea unor broșuri, manuale și a unei campanii de informare mass-media <p>Realizarea activităților prezentate va conduce la următoarele rezultate:</p> <p>a) Conștientizare prin care să se asigure participarea diferiților factori interesați la ETS UE.</p>

b) Notificări formale a participanților privind toate procedurile și obligațiile legate de ETS UE.
c) Consultări cu viitorii participanți în timpul pregătirilor pentru ETS UE.
4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:
MMGA – ca autoritate competentă desemnată MEC și MAI și alte instituții cu responsabilități în domeniu.
5. Termenul de implementare a acțiunii:
Data începerii: Noiembrie 2005 Termen: permanent
6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:
Câte o persoană din MMGA, ANPM, MEC și MAI sprijinite de reprezentanții ARPM-uri și APM-uri Contribuție financiară de la bugetul de stat: 35.700 RON
7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:
Comunicarea cu viitorii participanți este foarte importantă pentru o implementare facilă a acestei Directive complexe și prin această activitate viitorii participanți vor avea posibilitatea să se informeze din timp privind cerințele, condițiile și oportunitățile prevăzute de Directiva ETS UE.

6 Politici și măsuri de reducere a emisiilor

6.1 Intensificarea participării României la Programul „Energie inteligentă pentru Europa”

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

SNSC prevede la Capitolul 9.3.1 identificarea și elaborarea de acțiuni precise privind politicile și măsurile de reducere a intensității carbonului în toate sectoarele relevante ale economiei. În plus, SNSC solicita găsirea unor noi surse de finanțare ale politicilor și măsurilor interne (Cap. 9.3.3).

2. Detalii ulterioare privind lipsurile existente și necesitatea acțiunii

Programul „Energie inteligentă pentru Europa” (IEE) este programul de asistență comunitară pentru acțiuni cu caracter netehnologic în domeniul eficienței energetice și surselor de energie regenerabilă. Programul sprijină politicile Uniunii Europene în domeniul energiei stabilite prin Carta Verde privind Siguranța furnizării de energie, Carta Albă privind Transporturile și alte acte normative comunitare înrudite (inclusiv Directivele referitoare la electricitate regenerabilă, performanța energetică a clădirilor și biocombustibili).

Programul IEE ar putea juca un rol primordial în România prin faptul că sprijină elaborarea și implementarea politicilor referitoare la eficiența energetică și energia regenerabilă. Însă în prezent, România nu beneficiază pe deplin de Programul IEE din următoarele motive:

1. Lipsa de claritate privind eligibilitatea României pentru IEE și condițiile de participare.
2. Lipsa de coordonare dintre ministere și dintre ministere și institute în stabilirea priorităților privind IEE și utilizarea efectivă a rezultatelor proiectului în elaborarea politicilor.
3. Sumele disponibile pentru cofinanțare de la bugetul de stat sunt mici și nu fac posibilă anvergura proiectelor necesare pentru a veni în sprijinul tuturor politicilor României în domeniul energiei.

Prima prioritate este deci îmbunătățirea coordonării în participarea României și îmbunătățirea comunicării dintre proiecte și factorii de decizie politică. Dacă se va asigura acest lucru, se va putea avea în vedere o creștere a resurselor pentru cofinanțare.

3. Descrierea acțiunii:

Pentru a facilita participarea României la Programul „Energie inteligentă pentru Europa” au fost identificate următoarele acțiuni:

1. Ministerul responsabil pentru energie regenerabilă și eficiență energetică (MEC) va evalua actualul program IEE în România și va specifica mai detaliat prioritățile de îmbunătățire. Evaluarea va privi de asemenea nivelul de cofinanțare necesar.
2. Evaluarea posibilităților de creștere a cofinanțării care să devină disponibilă în anul 2007. Aceasta și în legătură cu proiectele finanțate de la bugetul public și cu cercetarea. MEC, MAI, MTCT și MEdC vor răspunde de cooperarea la bugetul de cofinanțare.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MEC și agențiile subordonate acestuia
MAI, MMGA, MTCT, MEdC

5. Termenul de implementare a acțiunii:

- Finalizarea evaluării programului IEE în România: Martie 2006

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Bugetul de stat:

- Evaluarea programului IEE de către MEC: 71,400 RON (de contractat: Martie 2006);
 - Contribuții suplimentare de la bugetul de stat pe anul 2007 de cuantificat până în August 2006.
- În 2007, pot deveni disponibile resurse suplimentare prin GIS care ar putea fi folosite pentru cofinanțarea proiectelor.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Măsurile de reducere a intensității utilizării carbonului în producerea și consumul de energie și materiale implică utilizarea mai intensă a tehnologiilor avansate. Tehnologiile aduc adeseori și alte

beneficii, precum scăderea consumurilor de alte resurse, creșterea nivelului producției sau, de exemplu, creșterea valorii proprietăților. Reducerea emisiilor de GHG este adeseori însoțită de reducerea altor forme de impact negativ asupra mediului, de exemplu poluarea locală a aerului.

6.2 Promovarea producției de energie din surse regenerabile

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 9.3.1 și 9.3.2, ce prevede identificarea și elaborarea de acțiuni precise privind politicile și măsurile de reducere a intensității carbonului în toate sectoarele relevante ale economiei. Sectorul energetic este un sector prioritar pentru introducerea politicilor și măsurilor de reducere a emisiilor de GHG (Cap. 9.3.2).

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Energia regenerabilă este puternic promovată la nivel de UE ca măsură esențială de reducere a emisiilor de GHG, deși majoritatea măsurilor trebuie adoptate la nivelul fiecărui stat membru (MS). Din punct de vedere legislativ Directiva 2001/77/CE privind Promovarea electricității obținute din surse de energie regenerabilă pe piața internă a energiei electrice este cea mai importantă reglementare în ceea ce privește producția de energie regenerabilă.

Directiva are în vedere producerea energiei electrice produse din surse de energie regenerabile (RES), precum cea eoliană, solară, geotermală, hidro, gaze de fermentație, tratarea nămolurilor și biogaz. Directiva conține:

- Obligația MS de a adopta ținte indicative pentru producția viitoare de energie din RES și de a arăta cum vor fi atinse aceste ținte;
- Obligația MS de a analiza cadrul legislativ și de reglementare actual pentru a reduce sarcinile administrative pentru micii producători;
- Obligația MS de a adopta reguli standard, transparente și nediscriminatorii cu privire la responsabilitatea pentru costurile de conectare la rețea, întărirea rețelei și utilizarea acestora de către noii producători de energie electrică din surse regenerabile.

Cadrul legal de reglementare este finalizat în România prin adoptarea HG nr. 443/2003, HG nr. 1535/2003, HG nr. 890/2003, HG nr. 1395/2005 și HG nr. 1892/2004, și asigură funcționarea sistemului de promovare a E-RES. Este introdus și un sistem de Certificate Verzi Tranzacționabile (TGC). Cu toate acestea, trebuie depășite încă numeroase bariere pentru a se putea exploata potențialul:

1. Schema privind certificatele verzi tranzacționabile este nouă.
2. Instituțiile locale de finanțare nu au fost active pe piața energiei regenerabile și mulți dintre sponsorii potențiali ai proiectelor au o solvabilitate redusă.
3. Intermediarii de pe piața locală nu au experiență legată de elaborarea și finanțarea proiectelor de energie regenerabilă (ingineri, consultanți, ESCO etc.).
4. Lipsesc informații cu privire la eventualele oportunități de proiecte.

3. Descrierea acțiunii:

Acțiunile identificate în PNASC nu acoperă decât perioada până în 2007, în timp ce atingerea obiectivului României în ceea ce privește cota de energie regenerabilă va necesita eforturi pe termen mai îndelungat. Pe termen scurt vor fi implementate următoarele acțiuni:

1. România își va întări participarea la Programul Energie Inteligentă pentru Europa prin sprijinul acordat elaborării de politici privind energia regenerabilă (a se vedea acțiunea 6.1).
2. MEC va implementa un proiect de dezvoltare a capacității intermediarilor de piață și elaboratorilor de proiecte cu susținere financiară din partea programului IEE. MEC va asigura cofinanțarea necesară.
3. MEC va evalua sistemul Certificatelor Verzi Tranzacționabile până la mijlocul anului 2007.
4. Vor fi introduse noi mecanisme financiare pentru proiectele de energie regenerabilă, ex. propunerea pentru o facilitate de creditare acordată de BERD.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MEC și alte autorități responsabile

MAI si alte institutii cu responsabilitati in domeniu.
5. Termenul de implementare a acțiunii:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Întărirea participării la Programul IEE: a se vedea acțiunea 6.1. 2. Mecanisme de finanțare pentru susținere proiecte de energie regenerabilă: Decembrie 2006 3. Evaluarea sistemului TGC: August 2007. 4. Realizarea dezvoltării capacității pentru piața proiectelor de energie regenerabilă: 2006-2007.
6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:
<p>Contribuție de la bugetul de stat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea sistemului TGC: 70.600 RON (2007). • Cofinanțarea proiectelor de dezvoltare a capacității pe piețele energiei regenerabile: 177.900 RON (2006-2007). <p>În 2007, pot deveni disponibile resurse suplimentare prin GIS care ar putea fi folosite pentru cofinanțarea proiectelor.</p>
7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:
<p>Măsurile de reducere a intensității carbonului în producerea și consumul de energie și materiale implică tehnologii avansate, noi. Noile tehnologiile, de asemenea, aduc și alte beneficii, precum scăderea consumurilor de alte resurse, creșterea nivelului producției sau creșterea valorii proprietăților. Reducerea emisiilor de GHG este adeseori însoțită și de reducerea altor forme de impact negativ asupra mediului, de cum ar fi poluarea locală a aerului.</p>

6.3 Promovarea eficienței energetice la utilizatorii finali de energie

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 9.3.1 și 9.3.2, ce prevede identificarea și elaborarea de acțiuni precise privind politicile și măsurile de reducere a intensității carbonului în toate sectoarele relevante ale economiei, sectorul energetic fiind unul pentru introducerea politicilor și măsurilor de reducere a emisiilor de GHG.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Au fost adoptate Legea eficienței energetice nr. 199/2000 și HG nr. 163/2004 privind aprobarea Strategiei Naționale referitoare la eficiența energetică. Totodată, a fost transpusă și legislația privind cerințele de etichetare a aparatelor electrocasnice prin HG nr. 1252/2005 și Directiva UE privind Performanța energetică a clădirilor (2002/91/CE) prin Legea 372/2005.

Trebuie încă depășite numeroase bariere înainte de a putea exploata potențialul eficienței energetice:

- Lipsa informațiilor privind eventualele oportunități de investiții în domeniul eficienței energetice.
- Lipsa de experiență a intermediarilor de piață (ingineri, consultanți, ESCO etc.).
- Instituțiile locale de finanțare nu au fost active pe piața eficienței energetice, iar mulți dintre potențialii sponsori ai proiectelor au dificultăți în asigurarea capitalului pentru investiții.
- Guvernul nu acordă facilități financiare.

Noul Program Național multi-anual privind eficiența energetică urmărește să rezolve aceste aspecte (va fi adoptat în cursul anului 2006). Pot fi identificate următoarele priorități:

1. Evaluarea clară a responsabilităților din cadrul administrației centrale privind promovarea eficienței energetice în toate sectoarele relevante (sectorul energetic, locuințe, transporturi, industrie, agricultură)
2. Stabilirea structurilor instituționale pentru coordonarea implementării Programului Național.
3. Introducerea facilităților financiare pentru investiții în eficiență energetică. În 2006 numai sistemele de încălzire centralizată vor fi eligibile pentru noile programe de subvenții (13 mil. Euro)
4. Stabilirea unor programe de audit care să ajute la suplinirea informațiilor cu privire la oportunitățile de investiții
5. Introducerea de campanii de informare și conștientizare care să remedieze lacunele de conștientizare a eficienței energetice în rândul populației.

3. Descrierea acțiunii:

<p>În perioada urmatoare vor fi implementate acțiunile ce urmeaza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Coordonarea dintre ministerele și agențiile implicate va fi îmbunătățită cu ajutorul Comitetului Interministerial pentru Eficiență Energetică. 2. România își va întări participarea la Programul Energie Inteligentă pentru Europa pentru susținerea elaborării de politici de eficiență energetică (a se vedea acțiunea 6.1). 3. MEC va implementa un proiect de dezvoltare a capacității intermediarilor de piață și elaboratorilor de proiecte de eficiență energetică cu sprijin financiar acordat prin Programul IEE. MEC va asigura cofinanțarea necesară. 4. Vor fi introduse noi mecanisme financiare pentru proiectele de energie regenerabilă, ex. propunerea pentru o facilitate de creditare acordată de BERD. Dacă va fi cazul, vor fi revocate sau modificate anumite prevederi legislative și reglementări naționale care împiedică sau restricționează utilizarea instrumentelor financiare și contractele de economisire a energiei pe piața serviciilor energetice. 5. MEC va evalua politicile existente cu privire la promovarea eficienței energetice până la mijlocul anului 2007.
<p>4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:</p> <p>MEC, ARCE (coordonare), MMGA, MAI și alte institutii cu responsabilitati în domeniu</p>
<p>5. Termenul de implementare a acțiunii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întărirea participării la Programul Energie Inteligentă pentru Europa: a se vedea acțiunea 6.1 • Proiect de întărire a capacității intermediarilor de piață și elaboratorilor de proiecte de eficiență energetică: 2006/2007 • Mecanisme de finanțare pentru susținerea proiectelor de eficiență energetică: Decembrie 2006 • Evaluarea politicilor privind eficiența energetică: Iunie 2007
<p>6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:</p> <p>Contribuții de la bugetul de stat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cofinanțarea proiectului de dezvoltare a capacității pe piețele de energie regenerabilă: 177.500 RON (2006-2007) • Evaluarea politicilor de eficiență energetică: 70.600 RON (2007) • Creșterea finanțării pentru o schemă de facilități de finanțare a eficienței energetice (2007): se va stabili în luna august 2006. <p>În 2007, pot deveni disponibile resurse suplimentare prin GIS care ar putea fi folosite pentru cofinanțarea proiectelor.</p>
<p>7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:</p> <p>Măsurile de reducere a intensității carbonului în producerea și consumul de energie și materiale implică tehnologii avansate, noi. Noile tehnologiile, de asemenea, aduc și alte beneficii, precum scăderea consumurilor de alte resurse, creșterea nivelului producției sau creșterea valorii proprietăților. Reducerea emisiilor de GHG este adeseori însoțită și de reducerea altor forme de impact negativ asupra mediului, de cum ar fi poluarea locală a aerului.</p>

6.4 Promovarea sistemelor de cogenerare și a eficienței energetice în sistemele de încălzire centralizată

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 9.3.1 și 9.3.2, ce prevede identificarea și elaborarea de acțiuni precise legate de politicile și măsurile de reducere a intensitatea carbonului în toate sectoarele relevante ale economiei, sectorul energetic fiind unul prioritar pentru introducerea politicilor și măsurilor de reducere a emisiilor de GHG.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Lipsa fondurilor de investiții pentru reabilitare și modernizare și lipsa unor politici coerente privind producția CET au dus la starea precară a sistemelor de încălzire în prezent. În unele rețele au fost însă instalate în ultimii ani unități mai mici.

Obiectivul Directivei 2004/8/CE în promovarea sistemelor de cogenerare este acela de a crește

eficiența energetică și de a îmbunătăți oferta prin crearea unui cadru de promovare și dezvoltare a cogenerării de energie termică și electrică de înaltă eficiență, pe baza cererii de căldură utilă și economiilor de energie primară de pe piața internă, ținând cont de situația națională specifică, în special legată de condițiile climatice. Pe termen scurt, intenția Directivei este de a susține instalațiile CET existente și de a crea un teren de joc egal pe piață. Directiva prevede armonizarea definițiilor, randamentelor, centralelor termoelectrice de micro/mici dimensiuni etc. și stabilește un cadru pentru garantarea originii electricității furnizate de CET și a schemelor de susținere pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență. Totodată, statele membre au obligația de a asigura proceduri obiective, transparente și nediscriminatorii de acces la rețea, criterii de tarificare și administrare (urmărire a Directivei 2003/54/CE).

Pe termen mediu și lung intenția Directivei este de a asigura luarea în considerare a producției de energie termoelectrică de înaltă eficiență la proiectarea oricărei instalații noi. Ea stabilește o serie de criterii privind analiza obligatorie a potențialului național de creare a unei CET de mare eficiență în fiecare stat membru. Pentru valorificarea acestui potențial pot fi continuate sau create scheme de susținere bazate pe cererea de căldură utilă și economia de energie primară.

Directiva 2004/8/CE va fi transpusă în prima jumătate a anului 2006. Vor trebui avute în vedere următoarele probleme:

1. Lipsesc o strategie națională uniformă privind încălzirea centralizată și producția de energie termoelectrică. În prezent se observă o schimbare în favoarea sistemelor individuale de încălzire și rețelele centralelor termice sunt uneori distruse cu consecințe pe termen lung. Este necesară o poziție fermă a guvernului cu privire la viitorul sistemelor de încălzire centralizată.
2. Toate sistemele de încălzire centralizată sunt transferate autorităților locale. Legea Eficienței Energetice prevede ca toate municipiile mari să întocmească un plan de eficiență energetică. Majoritatea municipiilor nu dispun de suficiente cunoștințe și capacitate și nici de resurse financiare pentru investiții.
3. Au lipsit în trecut facilitățile financiare pentru investițiile în eficiența energetică în sistemele de încălzire centrală.
4. Introducerea alocațiilor pentru încălzire a avansat lent. Acest sistem va oferi consumatorilor de energie termică un stimul important pentru economisirea energiei.

3. Descrierea acțiunii:

Următoarele acțiuni vor fi implementate în perioada următoare în vederea promovării producției de energie termoelectrică și eficiență energetică în încălzirea centrală

1. Va fi transpusă Directiva 2004/8/CE.
2. Va fi adoptată o strategie pe termen lung privind producția de energie termoelectrică și încălzirea centrală și vor fi introduse actele normative aferente prin revizuirea Strategiei Naționale pentru furnizarea încălzirii centrale în municipii. Strategia va viza rolul încălzirii centrale în raport cu alternativele de furnizare a electricității și agentului termic și o posibilă trecere de la CET mari la centrale mai mici și mai eficiente. Vor fi stabilite resursele financiare. Strategia se va adresa de asemenea tipurilor de impact asupra emisiilor de GHG.
3. Vor fi asigurate facilități financiare pentru proiecte de eficiență energetică în sistemele de încălzire centralizată din 2006.
4. Va fi întărită printr-un program de instruire capacitatea administrației locale în evaluarea necesarului de energie termică utilă.
5. Se va desfășura un program de promovare a alocațiilor individuale pentru costul încălzirii.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MAI, MEC, ARCE, MMGA, Autoritățile administrației publice locale și alte instituții cu responsabilități în domeniu

5. Termenul de implementare a acțiunii:

- Transpunerea Directivei 2004/8/CE: Iunie 2006
- Aprobarea Strategiei privind promovarea sistemelor de cogenerare și a eficienței energetice în sistemele de încălzire: Decembrie 2006
- Acordarea facilităților financiare pentru proiectele de eficiență energetică în încălzirea centralizată: începând cu 2006

<ul style="list-style-type: none"> • Inițierea facilității de instruire în planificarea energiei: August 2006 • Inițierea proiectului de promovare a alocațiilor individuale pentru încălzire: Decembrie 2006
<p>6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:</p> <p>Bugetul de stat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilități financiare pentru eficiență energetică în încălzirea centrală: 178.500 RON (2006) • Facilitate de instruire a administrației locale în planificarea energiei: 176.500 RON (2007) • Proiectul de promovare a alocațiilor individuale pentru costul încălzirii: cofinanțare de la bugetul de stat 353.000 RON (2007) <p>În 2007, pot deveni disponibile resurse suplimentare prin GIS, care ar putea fi folosite pentru cofinanțarea proiectelor.</p>
<p>7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:</p> <p>Măsurile de reducere a intensității carbonului în producerea și consumul de energie și materiale implică tehnologii avansate, noi. Noile tehnologiile, de asemenea, aduc și alte beneficii, precum scăderea consumurilor de alte resurse, creșterea nivelului producției sau creșterea valorii proprietăților. Reducerea emisiilor de GHG este adeseori însoțită și de reducerea altor forme de impact negativ asupra mediului, de cum ar fi poluarea locală a aerului.</p>

<p>6.5 Gestionarea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din transport</p>
<p>1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:</p> <p>Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 9.3.2.</p>
<p>2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:</p> <p>Carta Albă a UE din 2001 privind Transporturile se adresează, în mod specific dezvoltării economice puternice care se așteaptă în statele candidate la aderare (CS) și la creșterea, în consecință a fluxurilor de transport, în particular a traficului rutier greu. La nivel de UE și de CS trebuie adoptate acțiuni de schimbare (sau menținere) a echilibrului între modurile de transport în favoarea celui feroviar, evitându-se în același timp repercusiunile negative asupra economiilor CS ca urmare a acestor politici. Creșterea transporturilor și a emisiilor de GHG aferente reprezintă pentru multe dintre statele membre UE și probabil că pe termen mai lung și pentru CS principala problemă în calea realizării reducerilor generale de emisii la scară națională. Măsurile propuse de UE sunt revitalizarea căilor ferate, creșterea concurenței prin deschiderea piețelor, susținerea serviciilor de transport de mărfuri și crearea unei Rețele Trans Europene de Transport prin rezolvarea strangulărilor, păstrarea echilibrului dintre creșterea transporturilor aeriene și mediu, dezvoltarea transporturilor urbane de înaltă calitate și programe de cercetare-dezvoltare în serviciul unor transporturi curate și eficiente.</p> <p>Recent a fost constituit în cadrul MTCT un nou Directia Generala de Mediu în vederea întăririi perspectivei de mediu în politicile de transport. Schimbările climatice și reducerea emisiilor de GHG provenite din transporturi fac parte dintre sarcinile noului departament.</p> <p>În sectorul transporturi, problema legată de calitatea aerului este abordată prin impunerea utilizării unor carburanți mai puțin poluanți, oferind în același timp informații privind consumul de carburanți și emisiile de CO₂ la vehiculele noi, precum și prin reabilitarea drumurilor trans-europene (HG nr. 343/2002).</p> <p>Stabilirea unei politici structurale și a unui cadru financiar adecvat, precum și a capacității necesare pentru implementarea acestor măsuri este prioritară în perioada 2005-2007.</p>
<p>3. Descrierea acțiunii:</p> <p>Următoarele acțiuni vor fi întreprinse în perioada următoare:</p> <p>1. Analiza de către MTCT în cooperare cu MMGA a strategiei existente privind transporturile sub aspectul schimbărilor climatice. Actuala strategie privind transporturile nu menționează de loc schimbările climatice. Analiza se va ocupa de abordarea viitoare cu privire la incorporarea considerentelor legate de schimbările climatice în principalele decizii referitoare la infrastructura</p>

de transport

2. Întărirea cooperării cu MMGA prin intermediul CNSC (a se vedea Acțiunea 1.1)
3. Program de dezvoltare a capacității noii Direcții Generale de Mediu al MTCT cu privire la politicile și măsurile de gestionare a emisiilor de GHG provenite din transport. Acesta se poate realiza combinat cu inițierea cooperării internaționale în domeniu.
4. Îmbunătățirea inventarelor GHG și scenariilor de emisii pentru sectorul transporturi (a se vedea Acțiunea 2.1.2).
5. Campanie inițială de informare a publicului larg din România cu privire la relația dintre schimbările climatice și transport în cooperare cu MMGA.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MTCT, MAI, MMGA și alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

- Analiza actualei strategii de transport: finalizare August 2006
- Program de dezvoltare a capacității Direcției Generale de Mediu: inițiere Februarie 2006
- Îmbunătățirea inventarului emisiilor din transport și scenariilor: a se vedea acțiunea 2.1.2
- Realizarea unei campanii de informare: inițiere August 2006

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

Câte o persoană din MTCT, MAI și MMGA

- Îmbunătățirea inventarului emisiilor din transport și scenariilor: a se vedea Acțiunea 2.1.2 - 89.250 RON de la bugetul de stat (2006)
- Campanie de informare: bugetul de stat 88.750 RON (2006 și 2007)
- Program de dezvoltare a capacității Direcției Generale de Mediu: 355.000 RON pe baza sprijinului unui donor internațional

În 2007, pot deveni disponibile resurse suplimentare prin GIS pentru alte politici și măsuri în sectorul transporturi.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Îmbunătățirea eficienței energetice în transporturi conduce la reducerea emisiilor de GHG provenite din transport, dar și la impactul asupra mediului. Alte beneficii ar fi reducerea utilizării resurselor de carburant și introducerea de noi tehnologii.

6.6 Promovarea recuperării energiei prin închiderea depozitelor de deșeuri

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 9.3.2.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Emisiile de metan provenite de la depozitele de deșeuri solide sunt predominante în sectorul deșeuri. Directiva privind recuperarea metanului din deșeurile biodegradabile din depozitele de deșeuri (pe scurt Directiva 99/31/CE privind depozitarea deșeurilor) este transpusă și a fost pregătit un plan de implementare. În România a fost adoptată Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor.

Scopul Directivei este de a prevedea mijloace, proceduri și îndrumări pentru prevenirea sau reducerea pe cât posibil a efectelor negative asupra mediului prin cerințe operative și tehnice stringente privind deșeurile și depozitele de deșeuri. Se au în vedere următoarele tipuri de impact: poluarea apelor de suprafață, apelor subterane, solului și aerului și impactul asupra mediului global, inclusiv efectul de seră, precum și posibilele riscuri pentru sănătatea umană rezultând din depozitarea deșeurilor, pe întreaga durată de existență a depozitului.

Condițiile actuale nu vor duce la alegerea soluției optime din punct de vedere al schimbărilor climatice și anume utilizarea biogazului captat pentru producerea de energie electrică și termică:

1. Legislația existentă prevede numai recuperarea gazului și arderea lui în flacără.
2. Administrațiile publice locale sunt proprietarele celor mai multe depozite de deșeuri dar majoritatea acestora nu dispun de suficiente cunoștințe și de capacitate sau resurse financiare pentru investiții. Prin urmare administrațiile publice locale tind să aleagă soluții simple: acoperire și

ardere în flacără.
3. Lipsesc informațiile cu privire posibilitatea de utilizare a gazelor de depozit pentru producerea de energie și a amplasamentelor celor mai promițătoare.
3. Descrierea acțiunii:
Următoarele acțiuni privind promovarea utilizării biogazului de la depozitele de deseuri pentru producerea de energie se vor desfășura în perioada următoare:
1. Va fi inclusă în legislație investigarea obligatorie a fezabilității utilizării energiei provenite de la utilizarea biogazului de la depozitele de deseuri. Investigarea se va referi la existența și calitatea biogazului. O parte a evaluării va trebui făcută înainte de închiderea depozitului.
2. Pentru susținerea companiilor care elaborează proiecte în identificarea amplasamentelor promițătoare, se va face un inventar național al cantităților potențiale de biogaz existente în depozite. Acest inventar va evalua, de asemenea, potențialul de introducere a biogazului de la depozitele de deseuri în rețelele de încălzire centrală.
3. Se va desfășura un program de dezvoltare a capacității autorităților publice locale privind beneficiile utilizării biogazului de la depozitele de deseuri ca sursă de energie și identificarea posibilelor surse de finanțare. Totodată, va fi îmbunătățită cooperarea dintre autoritățile de mediu și autoritățile administrațiile publice locale.
4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:
MMGA, MAI, autoritățile administrației publice locale și alte instituții cu responsabilități în domeniu.
5. Termene de implementare a acțiunii:
<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorietatea investigării fezabilității utilizării biogazului ca sursă de energie: August 2006 • Stabilirea inventarului național al cantităților de biogaz potențial disponibile în depozite: Decembrie 2007. Propunerea va fi prezentată Programului Energie Inteligentă pentru Europa. • Inițierea programului de dezvoltare a capacității autorităților administrației publice locale cu privire la avantajele utilizării biogazului ca sursă de energie: Septembrie 2006.
6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:
Bugetul de stat:
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea inventarului național: costuri totale: 353.000 RON finanțare de la bugetul de stat (2007) • Program de dezvoltare a capacității autorităților locale: 357.000 RON de la bugetul de stat <p>În 2007, pot deveni disponibile resurse suplimentare prin GIS pentru politicile și măsurile de reducere a emisiilor de GHG din activitatea de gestionare a deșeurilor.</p>
7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:
Utilizarea biogazului de la depozitele de deseuri ca sursă de energie regenerabilă va înlocui combustibilii fosili cu beneficii aferente pentru mediu și economie.

6.7 Utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultură; introducerea sistemelor de utilizare integrată a terenurilor

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 9.3.2.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultura (LULUCF) se referă la activitățile umane prin care se modifică utilizarea terenurilor sau este afectată cantitatea de carbon sau biomasă din pădurile existente sau rezervele din sol. Acest sector emite pe de o parte gaze cu efect de seră (adică reprezintă o sursă) și le îndepărtează din atmosferă prin sechestrarea carbonului în bazine de absorbție a carbonului. Practicile silvice și de utilizare a terenurilor reprezintă un potențial considerabil de compensare a emisiilor de gaze cu efect de seră. Plantarea de arbori, conservarea pădurilor și modificarea practicilor de cultivare pentru creșterea cantității de carbon în sol, de exemplu, fac posibilă creșterea dimensiunilor bazinelor de absorbție a carbonului.

Există oportunități majore de activități sau programe de compensare și reducere în România. Aceste activități se pot grupa în următoarele trei categorii:

1. *Management pentru conservarea carbonului.* Obiectivul proiectelor de conservare este acela de a conserva bazinele existente de carbon prin practici precum rezerva de păduri, reducerea defrișărilor, gestionarea pădurilor, practici de recoltare alternative, protecție împotriva incendiilor și dăunătorilor.
2. *Management pentru sechestrarea carbonului.* Obiectivul proiectelor de sechestrare a carbonului este extinderea depozitării carbonului prin împăduriri, reîmpăduriri, agro-silvicultură, stimularea regenerării naturale, replantarea terenurilor degradate, tehnici de lucrare a pământului și alte practici agricole de creștere a cantității de carbon din sol și management al produselor forestiere pentru prelungirea duratei de existență utilă.
3. *Management pentru substituirea carbonului.* Ideea este utilizarea biomasei ca înlocuitor al materialelor durabile energo-intensive cu conținut scăzut de carbon (ex. cărămidă, ciment, oțel, plastic) și înlocuirea combustibililor solizi cu combustibili bioenergetici cultivați în mod durabil. În mod deosebit, industria cimentului din România analizează potențialul coincinerării de biomasă, pentru care se va crea o facilitate financiară în cadrul schemei UE privind schimbul de emisii.

În Strategia de Dezvoltare a Sectorului Forestier din România (2001-2010), sunt prevăzute următoarele obiective ce vor îmbunătăți capacitatea de absorbție a CO₂ din România:

- Asigurarea integrității și dezvoltării suprafețelor împădurite precum și extinderea suprafeței acoperite de vegetație forestieră;
- Extinderea suprafețelor împădurite și a altor categorii de vegetație forestieră, inclusiv pe terenuri degradate, în afara fondului forestier.
- Susținerea creării plantațiilor forestiere pe terenuri scoase din circuitul agricol, în conformitate cu cerințele agriculturii durabile.
- Susținerea acțiunilor de creare a perdelelor forestiere și a altor categorii de plantații forestiere, în afara fondului forestier.

Se poate identifica o gamă largă de politici și măsuri în domeniul folosinței terenurilor, schimbării de folosință și silviculturii. Actuala abordare pe sector cu privire la utilizarea terenurilor și lipsa unei gospodării integrate a terenurilor, creează însă conflicte de folosință a terenurilor și probleme socio-economice și de mediu asociate acestora (inundații, alunecări de teren, pierderi de recoltă, defrișări etc.). Pe termen scurt, vor trebui deci promovate sisteme de folosire integrată a terenurilor la nivel local și regional, care să permită utilizarea durabilă a terenurilor, dublată de introducerea ghidurilor și codurilor de bună practică. O cerință legată de aceasta, privind introducerea sistemelor de utilizare integrată a terenurilor, este clarificarea definițiilor de folosință a terenurilor.

3. Descrierea acțiunii:

Următoarele acțiuni vor putea fi implementate în perioada 2005-2007 pentru îmbunătățirea gospodării utilizării terenurilor în România:

1. Stabilirea unui grup de lucru interministerial pentru politici și măsuri LULUCF legate de introducerea sistemelor de utilizare integrată a terenurilor.
2. Clarificarea și actualizarea definițiilor de utilizare a terenurilor la nivel național pentru a se elimina diferențele dintre suprafețele ocupate (date bazate pe senzori la distanță) și statisticile "din teren". Trebuie adoptate și promovate la nivel național noi definiții (UE, FAO, sau LULUCF GPG).
3. Îmbunătățirea capacității de colectare, prelucrare și raportare la UNFCCC, UNCCD și UNCBD în vederea gestionării mediului la nivel global.
4. Proiect de cercetare privind îmbunătățirea gospodării utilizării terenurilor prin realizarea de linii directe și modele de gospodărire durabilă a utilizării terenurilor la diferite scări (regională, locală, pe bazine hidrografice, la nivel de comunitate, intercomunal etc.). Modelele vor oferi structura adecvată a utilizării terenurilor conform reliefului, zonelor climatice și tipurilor de organizare socio-economică a regiunilor (care să fie utilizate de factorii interesați).

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

Această acțiune va necesita cooperarea dintre toate ministerele și institutele ale căror activități sunt legate de utilizarea terenurilor:

MAPDR (coordonator)

MMGA, MEC, MTCT, MAI și agențiile din subordinea acestora.

Institute de cercetare din domeniu si alte institutii cu responsabilitati in domeniu.
5. Termene de implementare a acțiunii:
Stabilirea grupului de lucru interministerial: Martie 2006 Adoptarea reglementării privind definițiile utilizării terenurilor: Martie 2007 Proiect de cercetare privind sistemele integrate de gospodărire a utilizării terenurilor: Dec. 2007.
6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:
Proiectul de cercetare privind sistemele integrate de gospodărire a utilizării terenurilor: <ul style="list-style-type: none">• Bugetul de stat: 177.500 RON (2006-2007)• Donori internaționali: 355.000 RON (2006-2007) În 2007, pot deveni disponibile resurse suplimentare prin GIS pentru alte politici și măsuri care să determine creșterea capacității bazinelor de absorbție în domeniul LULUCF.
7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:
Acțiunile care promovează conservarea și sechestrarea carbonului nu numai că vor reduce emisiile nete, ci vor fi justificate și din punct de vedere social, economic și ecologic. Dezvoltarea durabilă, producția industrială de lemn și combustibil, utilizările tradiționale ale pădurii, protecția resurselor naturale, îmbunătățirea calității apei și turismul, sunt toate obiective importante pentru o bună gospodărire a pădurilor.

7 Conștientizare, educație și participarea publicului

7.1 Elaborarea Planului de Acțiune privind Schimbarile Climatice și Educația (APCCE)

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 10 (Educație, cercetare și creșterea conștientizării), care menționează necesitatea dezvoltării unui plan de acțiune privind educarea, instruirea și conștientizarea publicului cu privire la aspectele legate de schimbările climatice. Totodată, unul dintre obiectivele specifice ale SNSC este încorporarea aspectelor referitoare la schimbările climatice în *educație* și cercetare și creșterea nivelului de conștientizare și participare a publicului și a factorilor interesați din România, la aspectele legate de schimbările climatice.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

În curricula școlară primară, gimnazială, pre-universitară și universitară tematica privind schimbările climatice nu este un subiect specific programelor școlare, ci este parțial abordată în cadrul tematicii privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă. Lipsa profesorilor pregătiți în acest sens și a materialelor de instruire sunt bariere în conștientizarea problematicei schimbărilor climatice. Prin urmare, este necesar să se dezvolte o abordare integrată a tematicii privind schimbările climatice în programele școlare existente în școli și licee. Acest lucru se va realiza prin Planul de Acțiune specific privind Schimbarile Climatice și Educația (APCCE).

APCCE va avea în vedere la momentul elaborării următoarele aspecte:

- Absența tematicii privind schimbările climatice din programele existente
- Lipsa de profesori pregătiți în legătură cu tematica privind schimbările climatice
- Lipsa unor materiale de instruire corespunzătoare privind tematica schimbărilor climatice

Se va ține seama, în elaborarea APCCE și de schimbările instituționale ce sunt preconizate a avea loc în domeniul educației, la nivel național. Astfel, este planificat un proces de descentralizare până la nivel de liceu, ceea ce va conferi în viitor un rol important consiliilor locale. Programele școlare existente vor trebui examinate pentru a vedea cum ar putea fi cel mai bine incluse principalele aspecte legate de schimbările climatice.

3. Descrierea acțiunii:

Se va stabili cadrul instituțional, ce are în vedere, în special, în conceperea, implementarea și monitorizarea APCCE, legate de includerea aspectelor privind schimbările climatice în educație. MMGA și MEdC vor înființa un sub-comitet în cadrul CNSC special pentru Educație (similar cu sub-comitetul pentru adaptare), care să răspundă de realizarea APCCE. Cooperarea privind APCCE dintre MMGA și MEdC va trebui materializată, eventual ca anexă la protocolul de cooperare existent dintre MMGA și MEdC.

APCCE se va avea în vedere includerea tematicii privind schimbările climatice în curricula școlară primară, gimnazială, pre-universitară și universitară și va include următoarele:

A) Dezvoltarea unor inițiative pilot. Acestea vor include elaborarea de materiale de instruire și pregătirea profesorilor din școlile (primare și liceale) sau universitățile alese ca parte a proiectului pilot. Planificarea și implementarea acestor acțiuni, se va efectua cel mai probabil de către ONG-uri de mediu, care dispun deja de experiență în acest domeniu.

B) Identificarea și stabilirea modului în care tematica privind schimbările climatice este introdusă în curricula școlară primară, gimnazială, pre-universitară și universitară, la nivel național. Activitatea va include: identificarea și stabilirea modului în care tematica privind schimbările climatice va fi introdusă în programa existentă, instruirea profesorilor în acest domeniu și elaborarea manualelor și materialelor adecvate.

C) Elaborarea a două cursuri postuniversitare cu tematici diferite privind schimbările climatice și implementarea acestora universități diferite (private sau publice): unul axat pe aspectele tehnice ale reducerii emisiilor de GHG și/sau adaptarea la efectele schimbărilor climatice și celălalt axat pe aspectele politice/instituționale/socio-economice ale politicii internaționale în domeniul schimbărilor climatice. Identificarea și selecția universităților se va face pe baza de licitație de oferte.

D) Participarea mai activă la acțiunile de cooperare internațională privind educația în domeniul schimbărilor climatice. Ministerele implicate, împreună cu instituțiile de învățământ și ONG-urile vor identifica modalități prin care se poate intensifica cooperarea internațională. Scopul acestei acțiuni este de a beneficia de experiența internațională, de a dezvolta legături cu rețelele internaționale și, pe cât posibil de a accesa surse de finanțare internaționale pentru implementarea APCCE.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

MEdC, MMGA împreună cu instituțiile aflate în subordinea/sub coordonarea sa și cu alte institutii cu responsabilitati in domeniu.

5. Termene de implementare a acțiunii:

Stabilirea cadrului instituțional: Martie 2006

A) Inițiere: Septembrie 2006

B) Decembrie 2006

C) Octombrie 2007

D) Inițiere: Martie 2006

Elaborarea integrală a APCCE: Decembrie 2007

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

A) 1 persoană MMGA, 1 persoană MEdC și 1 persoană ANPM. Finanțare: 178.500 RON din surse externe.

B) 1 persoană MMGA, 1 persoană MEdC și 1 persoană ANPM. Finanțare: 357.000 RON de la bugetul de stat sau din surse externe.

C) 1 persoană MMGA și 1 persoană MEdC. Finanțare: 176.500 RON din surse externe sau de la bugetul de stat.

D) 1 persoană MMGA și 1 persoană MEdC.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Efectele PACCE pot fi împărțite în două categorii:

1. Pe termen lung acțiunea conduce la creșterea conștientizării publicului larg, înțelegerea necesității implementării acțiunilor de reducere a emisiilor de GHG și adaptarea la schimbări climatice.

2. Totodată, activitatea va asigura profesioniști calificați capabili să contribuie la implementarea angajamentelor internaționale privind schimbările climatice.

7.2 Conștientizarea publicului cu privire la schimbările climatice

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 10 (Educație, cercetare și creșterea conștientizării), care menționează necesitatea intensificării activităților de conștientizare a publicului și îmbunătățirea participării publicului la luarea deciziei în domeniul schimbărilor

climatice, în România.

Un domeniu important de acțiune identificat în acest sens este cel al campaniilor de conștientizare a publicului cu privire la schimbările climatice, destinate factorilor interesați precum administrația publică, comunitatea oamenilor de afaceri, ONG-uri de mediu și mass-media.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

Conștientizarea publică specifică a aspectelor legate de schimbări climatice a lipsit până acum în România, problematica aceasta ajungând, în special, în atenția mass-media și a publicului în cazul apariției unor fenomene meteorologice extreme, precum inundațiile. Producerea unor astfel de calamități naturale severe în ultimii ani reprezintă o oportunitate pentru sensibilizarea publicului privind posibilele efecte ale schimbărilor climatice în viitor.

Conștientizarea publicului ar trebui să vizeze două componente majore de răspuns la efectele schimbărilor climatice: pe de o parte ameliorarea acestora prin limitarea emisiilor de GHG și pe de altă parte reducerea impactului prin implementarea unor măsuri de adaptare.

MMGA și alte ministere implicate au utilizat diferite canale de diseminare a informațiilor cu privire la schimbări climatice, între care organizarea unor dezbateri, seminarii și actualizarea paginii de internet. Însă, informațiile au vizat în mare factorii interesați imediat implicați și doar într-o măsură limitată publicul larg. O contribuție importantă la diseminarea informațiilor au avut-o ONG-urile de mediu, care au produs o serie de publicații informative pe teme de schimbări climatice și aspecte asociate, precum influențe ale domeniilor energie și transport.

În general, activitățile legate de conștientizarea publicului au fost restricționate datorită lipsei de finanțare.

3. Descrierea acțiunii:

Activitățile de conștientizare care vor fi dezvoltate în cadrul acestei acțiuni se vor referi la conștientizarea publicului larg, în timp ce activitățile de conștientizare privind aspectele specifice (de ex. conștientizarea factorilor din industrie cu privire la UE ETS) din domeniul schimbărilor climatice vor fi tratate în cadrul acțiunilor sus menționate din PNASC. Fiecare inițiativă de conștientizare a publicului larg va trebui să țină seama de caracteristicile grupului țintă, precum vârsta, nivelul de cunoștințe, interesul, locul geografic, sectorul economic etc.

Abordarea activității va urmări două direcții:

A) Conștientizare prin mass media

Îmbunătățirea calității și cantității de informații transmise de mass-media este un mijloc eficient de a sensibiliza publicul larg și poate fi realizată prin:

- 1 Identificarea instituției responsabile cu gestionarea acțiunii. Aceasta va fi o companie de mass media/PR din sectorul privat, de preferință cu experiență în domeniul mediului.
- 2 Înființarea unui sub-comitet cu reprezentanți ai ministerelor/agențiilor, ONG-urilor și mass media care să elaboreze și să dezvolte acțiunile de informare.
- 3 Elaborarea unor pachete informative pentru presă în limba română cu privire la politicile privind schimbările climatice în România și în Uniunea Europeană.
- 4 Organizarea de seminarii pentru instruirea jurnaliștilor pe teme de schimbări climatice. Scopul seminariilor va fi îmbunătățirea înțelegerii aspectelor legate de problematica schimbărilor climatice în vederea unei abordări profesioniste a aspectelor legate de acest subiect în mass-media.
- 5 Realizarea de acorduri de colaborare între MMGA/MEdC, rețele TV și radio, publice și private, ziare și reviste. În particular, activitatea de promovare prin programe TV și radio privind aspecte referitoare la problematica schimbărilor climatice (ex: includerea în buletinele meteo a unor

explicații privind schimbările climatice).
<p>B) Conștientizarea publicului prin alte măsuri</p> <p>Se va stabili și un program pentru conștientizarea publicului prin intermediul altor măsuri. Multe dintre aceste activități de conștientizare vor fi inițiate, în principal, de ONG-uri, dar și de alte instituții publice, precum APM-uri sau centre de informare a publicului.</p> <p>Între măsurile eligibile se pot număra utilizarea unei game de mijloace diferite precum realizarea unor manuale, broșuri informative, jocuri demonstrative, manifestări publice, concursuri tematice la nivel local, regional sau național.</p>
<p>4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:</p> <p>MMGA împreună cu instituțiile aflate în subordinea/sub coordonarea sa, ONG-uri de mediu, și alte ministere și instituții cu responsabilități în domeniu.</p>
<p>5. Termene de implementare a acțiunii:</p> <p>A: Decembrie 2006</p> <p>B: permanent</p>
<p>6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:</p> <p>A) 1 persoană MMGA și 1 persoană ANPM. Finanțare de la bugetul de stat sau din surse externe pentru managementul acțiunii (35.700 RON), pachete informative (71.400 RON), seminarii de instruire (2 x 53.550=107.100 RON), promovare prin programe TV și radio (357.000 RON).</p> <p>B) 1 persoană MMGA și 1 persoană ANPM. Finanțare: 105.900 RON, de la bugetul de stat său din surse externe.</p>
<p>7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:</p> <p>Efectele conștientizării publicului cu privire la problematica schimbărilor climatice pot fi directe și/sau indirecte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Efectele directe, potențiale, rezultate în urma unei campanii de conștientizare ar fi acțiunile active întreprinse de persoane, instituții și companii în privința limitării emisiilor de GHG și/sau luarea în considerare a adaptării la schimbările climatice în planificarea activității. 2. Efectele indirecte, potențiale, s-ar materializa prin din sprijinul populației acordat în elaborarea și implementarea politicilor și măsurilor de limitare a emisiilor de GHG sau de adaptare, pe viitor, la schimbările climatice.

7.3 Îmbunătățirea accesului la informații și a participării publicului

1. Prevederea relevantă din SNSC care justifică includerea acțiunii:

Acțiunea este inclusă în baza prevederilor din SNSC – Capitolul 10 (Educație, cercetare și creșterea conștientizării), care menționează necesitatea îmbunătățirii accesului la informații și a participării publicului la luarea deciziei în domeniul schimbărilor climatice în România.

În același timp, SNSC menționează că, participarea publicului la stabilirea politicilor referitoare la schimbări climatice este importantă și menționează ca implementarea acestora implică și afectează sectorul public, companiile și populația, necesitând o mai mare cunoaștere din partea publicului și participarea acestuia la luarea deciziilor.

2. Detalierea lipsurilor existente și a necesității de acțiune:

O serie de prevederi ale UNFCCC și ale KP precum și cerințele UE conțin reguli specifice privind rolul și drepturile societății civile. Deși abordările variază, există o serie de cerințe și proceduri definite de participare a publicului la luarea deciziilor privind problematica schimbărilor climatice. Participarea publicului la luarea deciziilor necesită o bază solidă de cunoaștere din partea acestora, acces la informații precum și implicarea factorilor interesați în procesul decizional. Important în acest sens este accesul în timp util la informațiile privind schimbările climatice, acest lucru fiind o precondiție pentru participarea activă a publicului în luarea deciziilor în acest domeniu. Această acțiune vine în sprijinul implementării reglementărilor existente, precum Legea nr. 544 privind accesul la informații, angajamentele României prin semnarea *Convenției de la Aarhus*, HG nr. 1115/2002 privind liberul acces la informații și Ordinul MMGA nr. 1182/2002 privind culegerea, procesarea și diseminarea informațiilor de mediu. Procedurile de participare a publicului în procesul de luare a deciziei referitoare la implementarea mecanismelor flexibile prevăzute de KP trebuie clar specificate și reglementate. Aceste aspecte vor fi luate în considerare, în special, atunci se vor realiza implementarea acțiunilor specifice referitoare la mecanismele flexibile.

3. Descrierea acțiunii:

A) Realizarea unei liste în format electronic a locurilor unde se pot accesa informații legate de schimbările climatice cum ar fi cercetări finalizate și în curs de dezvoltare, impact și adaptare, mecanisme flexibile prevăzute de KP, conștientizare și educație, puncte focale stabilite în diferite instituții. Lista va fi utilă, între altele, personalului guvernamental, APM-urilor, ONG-urilor, institutelor de cercetări și publicului larg. Se va tipări și distribui un pliant cuprinzând această listă. Ghidul complet va fi publicat pe pagina de internet a MMGA.

B) Înființarea unei pagini de internet dedicată special domeniului schimbărilor climatice care va asigura accesul rapid la informații actualizate referitoare la toate aspectele importante legate de problematica schimbărilor climatice, inclusiv raportări naționale, inventare de emisii, mecanisme flexibile prevăzute de KP, Directiva 2003/87/CE, impact și adaptare, politici și măsuri de limitare a emisiilor de GHG, conștientizare și educație. Pagina de internet va asigura accesul la documentația referitoare la politica României în domeniul schimbărilor climatice.

4. Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunii:

ANPM și MMGA împreună cu instituțiile aflate în subordinea/sub coordonarea sa și alte instituții cu responsabilități în domeniu.

5. Termenul de implementare a acțiunii:

Decembrie 2006 – Februarie 2007

6. Resurse necesare pentru implementarea acțiunii:

A) 1 persoană ANPM. B) 1 persoană MMGA și 2 persoane ANPM (1 persoană permanent pentru actualizarea zilnică a paginii de internet). Finanțare: 35.500 RON din surse externe.

7. Efecte preconizate ca urmare a implementării acțiunii:

Participarea semnificativă a principalilor factori interesați este esențială pentru elaborarea și implementarea eficientă a politicilor naționale referitoare la schimbări climatice.

Participarea publicului se va realiza în toate fazele procesului, de la elaborarea de politici și măsuri, până la implementarea lor efectivă și la monitorizarea acestora. Accesul la informații și transparența în luarea deciziilor reprezintă o garanție că eforturile realizate în acest sens sunt bine direcționate, în avantajul dezvoltării socio-economice a României.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.U.I. 427282; Atribut fiscal R, IBAN: RO75RNCB510100000120001 Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

5 948368 112865